

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΣ 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης)

Πίνακας περιεχομένων

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	2
Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2022	5
Κατάσταση αποτελεσμάτων της 31ης Δεκεμβρίου 2022	6
Κατάσταση συνολικού αποτελέσματος της 31ης Δεκεμβρίου 2022	7
Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσεως.....	8
Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσεως (συνέχεια)	9
Κατάσταση ταμειακών ροών.....	10
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2022	11
1. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία	11
2. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές.....	13
3. Θυγατρικές που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση (Πλήρης ενοποίηση)	32
4. Λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας.....	33
5. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	34
Ενεργητικό	38
6. Ενσώματα πάγια ιδιόκτητα (ιδιοχρησιμοποιούμενα)	38
7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	40
8. Επενδύσεις σε ακίνητα	40
9. Ενσώματα πάγια μισθωμένα	41
10. Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill).....	42
11. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις.....	44
12. Παράγωγα	44
13. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	45
14. Αποθέματα.....	45
15. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	46
16. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου.....	47
17. Χρηματικά διαθέσιμα	48
Παθητικό.....	49
18. Καθαρή Θέση	49
19. Μακροπρόθεσμα δάνεια	51
20. Υποχρεώσεις μισθώσεων.....	52
21. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ρυθμισμένες	54
22. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους.....	55
23. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προβλέψεις	57
24. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	58
25. Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	59
26. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση.....	59
Αποτελέσματα	60
27. Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	60
28. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	60
29. Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων	60
30. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων	61
31. Άλλα έσοδα	61
32. Άλλα έξοδα	62
33. Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	62
34. Φόρος εισοδήματος (τρέχων & αναβαλλόμενος)	62
35. Καθαρά κέρδη ανά μετοχή	67
Πρόσθετες πληροφορίες.....	68
36. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	68
37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις.....	68
38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.....	70

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους κκ. Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.”

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” (η “Εταιρεία”), οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως, συνολικού αποτελέσματος, μεταβολών της καθαρής θέσεως και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε

υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2022.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022

Ισολογισμός της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022

7^η Εταιρική Χρήση (από 1^η Ιανουαρίου 2022 έως 31^η Δεκεμβρίου 2022)

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημ.	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια ιδιόκτητα	6	851.846	724.996	620.336	603.785
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	14.194	14.035	12.243	12.430
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	4.003	4.056	-	-
Ενσώματα πάγια μισθωμένα	9	989.077	1.038.461	920.223	931.624
Υπεραξία επιχειρήσεως	10	715.693	712.523	654.233	651.063
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11	-	-	72.589	69.089
Παράγωγα	12	41.917	-	37.845	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	34	8.312	22.815	9.115	22.333
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	14.155	13.673	16.426	16.130
		2.639.197	2.530.559	2.343.010	2.306.454
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	14	452.628	387.952	367.284	310.175
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	15	92.788	76.435	128.961	102.223
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	16	3.407	3.132	2.472	2.369
Χρηματικά διαθέσιμα	17	199.075	258.299	169.798	205.480
		747.898	725.818	668.515	620.247
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		3.387.095	3.256.377	3.011.525	2.926.701
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Καθαρή Θέση					
Μετοχικό κεφάλαιο	18	24.000	24.000	24.000	24.000
Τακτικό αποθεματικό		1.140	1.086	360	360
Αποτελέσματα εις νέον		200.742	121.482	217.350	143.061
Σύνολο καθαρής θέσης μητρικής		225.882	146.568	241.710	167.421
Δικαιώματα τρίτων		22.982	15.597	-	-
Σύνολο Καθαρής Θέσης		248.864	162.165	241.710	167.421
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	19	688.149	604.821	584.835	560.227
Υποχρεώσεις μισθώσεων	20	874.041	922.553	813.666	826.291
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ρυθμισμένες	21	92.492	107.667	91.333	107.667
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζομένους	22	39.297	35.752	35.878	32.607
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34	-	433	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις και προβλέψεις	23	26.503	32.733	26.950	30.687
		1.720.482	1.703.959	1.552.662	1.557.479
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	24	1.201.790	1.174.651	1.033.660	1.005.754
Δάνεια τραπεζών	25	51.895	53.273	46.895	53.273
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	26	153.423	159.092	128.998	142.337
Τρέχων φόρος εισοδήματος		10.641	3.237	7.600	437
		1.417.749	1.390.253	1.217.153	1.201.801
Σύνολο υποχρεώσεων		3.138.231	3.094.212	2.769.815	2.759.280
Σύνολο Παθητικού		3.387.095	3.256.377	3.011.525	2.926.701

Κατάσταση αποτελεσμάτων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022

(χρήση από 1^η Ιανουαρίου 2022 έως 31^η Δεκεμβρίου 2022)

	Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	27	4.475.506	3.985.574	3.714.124	3.319.089
Κόστος πωλήσεων	30	(3.313.271)	(2.926.718)	(2.730.109)	(2.415.951)
Μικτά κέρδη		1.162.235	1.058.856	984.015	903.138
Άλλα έσοδα	31	17.354	13.748	20.068	17.889
Έξοδα διαθέσεως	30	(820.637)	(711.370)	(729.038)	(628.383)
Έξοδα διοικήσεως	30	(202.816)	(184.139)	(148.152)	(135.047)
Άλλα έξοδα	32	(9.561)	(18.361)	(5.944)	(15.442)
		146.575	158.734	120.949	142.155
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	33	(68.064)	(66.162)	(60.799)	(59.782)
Αποτελέσματα προ φόρων		78.511	92.572	60.150	82.373
Φόρος εισοδήματος	34	(20.339)	(31.491)	(14.830)	(26.872)
Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων		58.172	61.081	45.320	55.501
Αποδιδόμενες σε:			-		-
Ιδιοκτήτες μητρικής		48.778	53.923	45.320	55.501
Δικαιώματα μειοψηφίας		9.394	7.158	-	-
		58.172	61.081	45.320	55.501
Αποτελέσματα μετά από φόρους ανά μετοχή-βασικά σε €	35	2,0324	2,2468	1,8883	2,3125
Αποσβέσεις	29	129.858	123.853	111.147	104.494
Κέρδη Προ Τόκων Φόρων Αποσβέσεων και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων		276.446	292.712	226.595	251.292

Κατάσταση συνολικού αποτελέσματος της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022

(χρήση από 1η Ιανουαρίου 2022 έως 31η Δεκεμβρίου 2022)

	Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη μετά το φόρο εισοδήματος		58.172	61.081	45.320	55.501
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων (α):					
Κέρδη/(ζημίες) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	12	41.917	-	37.845	-
Αναβαλλόμενος φόρος επί των κερδών/(ζημιών) αποτίμησης	34	(9.222)	-	(8.326)	-
		32.695	-	29.519	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων (β):					
Αποθεματικό αποτίμησης αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	16	53	(691)	101	(586)
Αναβαλλόμενος φόρος επί του αποθεματικού αποτίμησης	34	(7)	60	(22)	54
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσωπικού	22	(736)	(1.551)	(806)	(1.644)
Αναβαλλόμενος φόρος επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	34	162	344	177	363
		(528)	(1.838)	(550)	(1.813)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα ((α)+(β))		32.167	(1.838)	28.969	(1.813)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος		90.339	59.243	74.289	53.688
Αποδιδόμενο σε:					
Ιδιοκτήτες μητρικής		79.314	52.080	74.289	53.688
Δικαιώματα μειοψηφίας		11.025	7.163	-	-
		90.339	59.243	74.289	53.688

Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσεως

Ο Όμιλος

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό Αποθεματικό	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2021	24.000	701	69.787	94.488	12.154	106.642
Συγχώνευση με απορρόφηση	-	338	(338)	-	-	-
Διανομή μερίσματος χρήσεως 2020	-	-	-	-	(3.720)	(3.720)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	47	(47)	-	-	-
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσεως 2021	-	-	52.080	52.080	7.163	59.243
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2021	24.000	1.086	121.482	146.568	15.597	162.165
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2022	24.000	1.086	121.482	146.568	15.597	162.165
Διανομή μερίσματος χρήσεως 2021	-	-	-	-	(3.640)	(3.640)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	54	(54)	-	-	-
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσεως 2022	-	-	79.314	79.314	11.025	90.339
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2022	24.000	1.140	200.742	225.882	22.982	248.864

Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσεως (συνέχεια)

Η Εταιρεία

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό Αποθεματικό	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο την 1 ^η Ιανουαρίου 2021	24.000	22	98.616	122.638
Συγχώνευση με απορρόφηση	-	338	(9.243)	(8.905)
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσεως 2021	-	-	53.688	53.688
Υπόλοιπο την 31 ^η Δεκεμβρίου 2021	24.000	360	143.061	167.421
Υπόλοιπο την 1 ^η Ιανουαρίου 2022	24.000	360	143.061	167.421
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσεως 2022	-	-	74.289	74.289
Υπόλοιπο την 31 ^η Δεκεμβρίου 2022	24.000	360	217.350	241.710

Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ταμειακές ροές λειτουργικής δραστηριότητας					
Κέρδη χρήσεως πριν το φόρο εισοδήματος		78.511	92.572	60.150	82.373
Πλέον / (μείον) προσαρμογές των κερδών για:					
Αποσβέσεις παγίων		129.858	123.853	111.147	104.494
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού		4.654	4.276	4.199	3.844
Λοιπές προβλέψεις		601	2.670	601	2.670
Αποτελέσματα (κέρδη)/ζημιές επενδυτικής δραστηριότητας		(1.822)	10.300	(5.450)	4.818
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	33	68.064	66.162	60.799	59.782
Λειτουργικά κέρδη προ μεταβολών κεφαλαίου κινήσεως (Αύξηση)/Μείωση:		279.866	299.833	231.446	257.981
Αποθέματα		(64.675)	(39.030)	(57.109)	(29.013)
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις		(14.002)	(17.889)	(27.666)	(15.573)
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (πλην τραπεζών)		8.203	43.843	13.084	21.591
Πληρωμές αποζημιώσεων προσωπικού		(2.202)	(1.102)	(2.060)	(1.059)
Τόκοι - έξοδα πληρωθέντα		(71.129)	(59.291)	(64.284)	(52.782)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες		(7.902)	(6.922)	(2.620)	(2.992)
Καθαρή ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		128.159	219.442	90.791	178.153
Ταμειακές ροές επενδυτικής δραστηριότητας					
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων		(178.220)	(68.906)	(59.182)	(57.576)
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών και λοιπών επενδύσεων		-	-	(3.500)	-
Χρηματικά διαθέσιμα συγχώνευσης εταιρείας		-	-	-	30
Εισπράξεις από πωλήσεις παγίων		350	881	296	852
Εισπράξεις από πωλήσεις χρεογράφων		240	168	-	-
Πληρωμές για αγορά χρεογράφων		(405)	(1.778)	-	(1.488)
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	5.460	5.580
Τόκοι εισπραχθέντες		69	99	28	43
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(177.966)	(69.536)	(56.898)	(52.559)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικής δραστηριότητας					
Εισπράξεις δανείων		151.670	15.000	71.295	15.000
Πληρωμές δανείων		(70.662)	(93.836)	(64.650)	(89.323)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων μισθώσεων		(86.785)	(83.926)	(76.220)	(72.955)
Μερίσματα - προμερίσματα πληρωθέντα		(3.640)	(3.720)	-	-
Καθαρή ταμειακή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(9.417)	(166.482)	(69.575)	(147.278)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) χρηματικών διαθεσίμων (α+β+γ)		(59.224)	(16.576)	(35.682)	(21.684)
Χρηματικά διαθέσιμα έναρξης χρήσης	17	258.299	274.875	205.480	227.164
Χρηματικά διαθέσιμα λήξης χρήσης	17	199.075	258.299	169.798	205.480

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2022

1. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία

Η εταιρεία με την επωνυμία “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” και με διακριτικό τίτλο “ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ” (εφεξής η “Εταιρεία”) ιδρύθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2016 με το υπ’ αριθμό 23.932/26.9.2016 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου κας Μαυρέττας Πολίτη, με διάρκεια πενήντα (50) έτη από την ίδρυσή της μέχρι την 26.9.2066, και έχει την μορφή της Ανωνύμου Εταιρείας. Η έδρα της ευρίσκεται στη Λεωφόρο Κηφισού 136, Τ.Κ 121 31 – Περιστερί Αττικής.

“Ο σκοπός της Εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της είναι:

- α) Η μέσω πολυκαταστημάτων (μικτών καταστημάτων) και υπερκαταστημάτων (Super Markets) εμπορία κάθε είδους εμπορεύσιμων αγαθών, ιδίως τροφίμων, ποτών, ειδών ατομικής, οικιακής, και επαγγελματικής χρήσης, μέσων σύγχρονης διαβίωσης και λοιπών αγαθών, προερχομένων από το εσωτερικό ή εισαγομένων από το εξωτερικό και διατιθεμένων προς το εσωτερικό και το εξωτερικό, κυρίως λιανικώς με το σύστημα της αυτοεξυπηρέτησης (Self Service).
- β) Η παραγωγή, επεξεργασία, τυποποίηση και απλή συσκευασία των ειδών της εμπορίας της, καθώς και κάθε άλλη εργασία επ’ αυτών.
- γ) Η εκμετάλλευση εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφετεριών και συναφών επιχειρήσεων.
- δ) Η προς τρίτους παροχή υπηρεσιών.
- ε) Η εκμετάλλευση των ακινήτων της, του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεών τους, ιδίως με ιδιόχρηση, αλλά και με εκμίσθωσή τους προς τρίτους.
- στ) Η χορήγηση και παροχή πιστώσεων, εγγυήσεων ή δανείων, προς τρίτους ή και συνδεδεμένες με την Εταιρεία επιχειρήσεις, με τις οποίες η Εταιρεία συμπράττει επιχειρηματικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 4548/2018 ως ισχύει καθώς και η κάλυψη κοινών ομολογιακών δανείων σύμφωνα με το Νόμο 3156/2003 και η ανάληψη εκδοθεισών ομολογιών.
- ζ) Η κατασκευή, διαχείριση, λειτουργία και εν γένει εκμετάλλευση σταθμών στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και κάθε σχετική επιχειρηματική δράση και δραστηριότητα, όπως πλύσιμο, λίπανση, πώληση καυσίμων κλπ.
- η) Η παροχή υπηρεσιών περιποίησης προσώπου, μαλλιών, άκρων και σώματος.
- θ) Η ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Σχολών και Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (επιπέδου ένα και δύο) Επαγγελματιών σχετιζομένων με το Λιανικό Εμπόριο.
- ι) Η έκδοση, διακίνηση και εμπορία βιβλίων, φυλλαδίων, περιοδικών και εκπαιδευτικών βοηθημάτων.
- ια) Η διοργάνωση πάσης φύσεως εκπαιδευτικών σεμιναρίων, ημερίδων, συνεδρίων καθώς και ο σχεδιασμός, υλοποίηση και διαχείριση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε εργοδότες, αυτοαπασχολούμενους, εργαζομένους ή ανέργους.
- ιβ) Κάθε συναφής προς τα ανωτέρω δραστηριότητα, της συνάφειας τεκμαιρομένης και μόνο από τη διενέργειά της εκ μέρους της Εταιρείας.

Για την επίτευξη του σκοπού της η Εταιρεία μπορεί να προβαίνει σε οποιαδήποτε νόμιμη πράξη και δραστηριότητα κρίνουν τα όργανά της τα αρμόδια για τη διοίκηση και την εκπροσώπησή της. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται η ίδρυση υποκαταστημάτων, η συμμετοχή και συνεργασία με οποιοδήποτε πρόσωπο, η αντιπροσώπευση άλλης επιχείρησης, η ανέγερση και ο εξοπλισμός κτιρίων (καταστημάτων, αποθηκών κλπ.) σε ακίνητά της ή σε ακίνητα τρίτων μισθωμένα ή με οποιονδήποτε τρόπο παραχωρημένα σ’ αυτήν κλπ.”

Ιδρυτής και μέτοχος της Εταιρείας ήταν η “Ι.& Σ.ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ” με ποσοστό συμμετοχής 100 %.

Με την υπ’ αρ. 8/16.1.2017 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών όπως αυτή διορθώθηκε δυνάμει των αποφάσεων 61/10.2.2017 και 426/18.5.2017 του ιδίου Δικαστηρίου έγιναν δεκτές και επικυρώθηκαν οι από

28.9.2016 συμβάσεις εξυγίανσης των εταιρειών “ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ”, “EXPRESS Μ. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ”, “ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΞΥΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” & “ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΠΕΙΡΑΪΚΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ”.

Με βάση την ανωτέρω απόφαση, περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της βιώσιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας των ανωτέρω 4 εταιρειών του ομίλου “Μαρινόπουλος” μεταβιβάστηκαν στην “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 106β και 106θ του Ν.3588/2007.

Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής και μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των εξυγιανθεισών εταιρειών ορίστηκε η 28.2.2017. Σε πιστοποίηση των ανωτέρω συμφωνηθέντων υπεγράφησαν την 28.2.2017 τα Προσωρινά Ισοζύγια Μεταβίβασης των Επιχειρήσεων και την 20.3.2017 τα Οριστικά Ισοζύγια Μεταβίβασης.

Από 1.3.2017 τα καταστήματα των ανωτέρω εταιρειών λειτουργούν για λογαριασμό της εταιρείας “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.”, με το διακριτικό σήμα “ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ”.

Την 2.1.2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.), με ΚΑΚ1 1295169, η με αρ. πρωτ. 9259/29.12.2017 Απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της μητρικής εταιρείας “Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” από την κατά 100% θυγατρική της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.”.

Η συγχώνευση με απορρόφηση έγινε σε εφαρμογή των από 22.12.2017 αποφάσεων των Έκτακτων Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων των ανωτέρω εταιρειών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 69 και επόμενα του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν.Δ. 1297/72, την από 16.11.2017 έκθεση της Επιτροπής του άρθρου 9 του κωδ.Ν. 2190/1920, τον ισολογισμό μετασχηματισμού της 31.12.2016 και την από 24.477/22.12.2017 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαυρέττας Φ. Πολίτη.

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” (“ο Όμιλος”) αποτελούν συνέχεια των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της “Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και των θυγατρικών της, “ΜΑΡΤ ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ Α.Ε.Ε.”, “ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Α.Ε.”, (έως 2018 και “ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ Α.Ε.”, “ΜΑΡΚΕΤΑ Α.Ε.” και έως 2020 και “ΚΡΟΝΟΣ – Ν. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΑΕΒΕ”), “GUEDO HOLDINGS LTD” και “ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ”. Η ανώνυμη εταιρεία “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” συνέταξε για πρώτη φορά ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στη χρήση 2018.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022 κατά τη συνεδρίαση της 29^{ης} Αυγούστου 2023. Οι Οικονομικές Καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων.

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την Εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.”, όπως συγκροτήθηκε σε σώμα την 10^η Σεπτεμβρίου 2022, έχει σήμερα ως ακολούθως:

- Μαρία Σ. Σκλαβενίτου,	: Πρόεδρος
- Γεράσιμος Σ. Σκλαβενίτης,	: Διευθύνων Σύμβουλος
- Βασιλική Σ. Σκλαβενίτου,	: Μέλος
- Αλεξάνδρα Α. Ποταμιάνου,	: Μέλος
- Νικόλαος Αλ. Μαμιδάκης,	: Μέλος
- Χρήστος Γ. Μαραγκός,	: Μέλος
- Λεωνίδας Θ. Θεόκλητος,	: Μέλος
- Λάμπρος Κ. Παπακοσμάς,	: Εντεταλμένος Σύμβουλος
- Επαμεινώνδας Κ. Αλεξόπουλος,	: Μέλος

Η θητεία του ανωτέρω Διοικητικού Συμβουλίου, λήγει την 10^η Σεπτεμβρίου 2027 και παρατείνεται έως την αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Εποπτεύουσα Αρχή	: Περιφέρεια Αττικής, Δυτικός Τομέας
Αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου	: 140091201000
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου	: 800764388
Νομικοί Σύμβουλοι	: Ανδρέας Ι. Ζαγγανάς, Ευαγγελία Γ. Τσινίδου
Ελεγκτής	: Άγγελος Κ. Διονυσόπουλος ΑΜ ΣΟΕΛ 39101- ΑΜ ΕΛΤΕ 2352 Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε. Μέλος Δικτύου Crowe Global

2. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές

(α) Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022 που καλύπτουν την 7^η εταιρική χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2022, έχουν συνταχθεί με βάση:

- την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογες αξίες,
- την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern),
- την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων,

και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19^{ης} Ιουλίου 2002.

Η σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί όπως η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων κατά τις υπό εξέταση χρήσεις. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Εταιρεία για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές.

Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψης αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που ακολούθησε ο Όμιλος για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπείς με αυτές που περιγράφονται στις δημοσιευθείσες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31.12.2021, αφού επιπρόσθετα ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις προτύπων ο οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2022 όπως αναλυτικά αναφέρονται κατωτέρω.

(β) Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες

Παρατίθενται κατωτέρω οι τροποποιήσεις προτύπων που εφαρμόστηκαν από 1.1.2022:

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 3 “Συνενώσεις Επιχειρήσεων”:** Αναφορές στο εννοιολογικό Πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Κανονισμός 2021/1080/28.6.2021)
Την 14.5.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τροποποίησε το Δ.Π.Χ.Π. 3 ως προς τις αναφορές στο Εννοιολογικό Πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Ειδικότερα:

- τροποποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στη νεότερη έκδοση του Εννοιολογικού Πλαισίου,
- πρόσθεσε πως για τις συναλλαγές που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 37 ή της Διερμηνείας 21, ο αποκτών θα πρέπει να αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει βάσει του Δ.Λ.Π. 37 ή της Διερμηνείας 21 και όχι βάσει του Εννοιολογικού Πλαισίου,
- αποσαφήνισε πως ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει τις ενδεχόμενες απαιτήσεις που αποκτά στο πλαίσιο της συνένωσης.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** “Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια”: Έσοδα πριν την προβλεπόμενη χρήση του παγίου (Κανονισμός 2021/1080/28.6.2021)

Την 14.5.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 16 σύμφωνα με την οποία απαγορεύει την αφαίρεση από το κόστος κτήσης των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων των εσόδων από την πώληση στοιχείων που παράγονται στη φάση που το πάγιο προετοιμάζεται να έρθει στην τοποθεσία και στην κατάσταση που απαιτείται για τη χρήση που η διοίκηση έχει προσδιορίσει. Αντιθέτως, τα έσοδα από την πώληση των εν λόγω στοιχείων όπως και το κόστος τους θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37** “Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις”: Επαχθείς συμβάσεις – Κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης (Κανονισμός 2021/1080/28.6.2021)

Την 14.5.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 37 με σκοπό να διευκρινίσει πως το κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης περιλαμβάνει τα έξοδα εκείνα που σχετίζονται άμεσα με τη σύμβαση. Αυτά τα έξοδα αποτελούνται τόσο από τα άμεσα επιρριπτόμενα έξοδα, όπως για παράδειγμα η άμεση εργασία και τα υλικά, όσο και την αναλογία άλλων εξόδων που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία σύμβαση όπως η αναλογία της απόσβεσης ενός παγίου που χρησιμοποιείται κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** – κύκλος 2018-2020 (Κανονισμός 2021/1080/28.6.2021)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 14.5.2020, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις στα Δ.Π.Χ.Π. 1, Δ.Π.Χ.Π. 9, Δ.Π.Χ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 41.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει το Δ.Π.Χ.Π. 17 και τις κατωτέρω τροποποιήσεις προτύπων των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2023 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Εταιρεία και τον Όμιλο.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 17** “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια” και **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 17** “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια” (Κανονισμός 2021/2036/19.11.2021).

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023.

Την 18.5.2017 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το Δ.Π.Χ.Π. 17 το οποίο αντικαθιστά το Δ.Π.Χ.Π. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Σε αντίθεση με το Δ.Π.Χ.Π. 4, το νέο πρότυπο εισάγει μία συνεπή μεθοδολογία αποτίμησης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Οι κυριότερες αρχές του Δ.Π.Χ.Π. 17 είναι οι ακόλουθες:

Μία Εταιρεία:

- προσδιορίζει ως ασφαλιστήρια συμβόλαια τις συμβάσεις εκείνες με τις οποίες η οικονομική οντότητα αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από άλλο μέρος (τον αντισυμβαλλόμενο) συμφωνώντας να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο εάν ένα συγκεκριμένο αβέβαιο μελλοντικό συμβάν επηρεάζει αρνητικά τον αντισυμβαλλόμενο,
- διαχωρίζει συγκεκριμένα ενσωματωμένα παράγωγα, διακριτά επενδυτικά στοιχεία και διαφορετικές υποχρεώσεις απόδοσης από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια,
- διαχωρίζει τις συμβάσεις σε ομάδες που θα αναγνωρίσει και θα αποτιμήσει,
- αναγνωρίζει και αποτιμά τις ομάδες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με βάση:
 - i. μια αναπροσαρμοσμένη ως προς τον κίνδυνο παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών (ταμειακές ροές εκπλήρωσης) που ενσωματώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης με τρόπο που συνάδει με τις παρατηρήσιμες πληροφορίες της αγοράς, πλέον (εάν αυτή η αξία είναι μια υποχρέωση) ή μείον (αν η αξία αυτή είναι περιουσιακό στοιχείο)
 - ii. ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στην ομάδα των συμβάσεων (το συμβατικό περιθώριο παροχής υπηρεσιών),
- αναγνωρίζει το κέρδος από μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη διάρκεια της χρήσης που η οικονομική οντότητα παρέχει ασφαλιστική κάλυψη και καθώς η οικονομική οντότητα αποδεσμεύεται από τον κίνδυνο. Εάν μια ομάδα συμβολαίων είναι ή καθίσταται ζημιολόγος, η οντότητα αναγνωρίζει αμέσως τη ζημιά,
- παρουσιάζει ξεχωριστά τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, τα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών και τα έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης της ασφάλισης και
- γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να εκτιμήσουν την επίδραση που έχουν οι συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π. 17 στην οικονομική θέση, στη χρηματοοικονομική απόδοση και στις ταμειακές ροές της.

Την 25.6.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Π. 17 με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να εφαρμόσουν το νέο πρότυπο και να επεξηγήσουν τη χρηματοοικονομική τους επίδοση. Επιπρόσθετα με την τροποποίηση μετατέθηκε η ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής του την 1.1.2023.

Τέλος σημειώνεται πως βάσει του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υιοθέτησε το ανωτέρω πρότυπο, παρέχεται η δυνατότητα μη εφαρμογής της παραγράφου 22 του προτύπου, σύμφωνα με την οποία μια οικονομική οντότητα δεν πρέπει να ταξινομεί στην ίδια ομάδα συμβόλαια των οποίων ο μεταξύ τους χρόνος έκδοσης υπερβαίνει το ένα έτος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής και ομάδες συμβολαίων επένδυσης με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής και με ταμειακές ροές που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τις ταμειακές ροές προς αντισυμβαλλομένους άλλων συμβολαίων,
- β) ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων των οποίων η διαχείριση γίνεται μεταξύ γενεών συμβολαίων και που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 77β της οδηγίας 2009/138/EK και για τα οποία έχει εγκριθεί από τις εποπτικές αρχές η εφαρμογή της προσαρμογής λόγω αντιστοίχισης.

Το Δ.Π.Χ.Π. 17 δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Τροποποίηση Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 17: “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια”:** Πρώτη εφαρμογή Δ.Π.Χ.Π. 17 και Δ.Π.Χ.Π. 9 – Συγκριτική πληροφόρηση (Κανονισμός 2022/1491/8.9.2022) Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023

Την 9.12.2021 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Π. 17 βάσει της οποίας παρέχεται η δυνατότητα κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Π. 17 τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού της συγκριτικής περιόδου να ταξινομηθούν κατά τον τρόπο που η οικονομική οντότητα θα τα ταξινομούσε κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Π. 9. Στο κείμενο της τροποποίησης εξειδικεύεται ο τρόπος εφαρμογής της εν λόγω δυνατότητας ανάλογα με το αν η οικονομική οντότητα εφαρμόζει για πρώτη φορά το Δ.Π.Χ.Π. 9 ταυτόχρονα με το Δ.Π.Χ.Π. 17 ή αν το είχε ήδη εφαρμόσει σε προηγούμενη περίοδο.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1** “Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων”: Γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών (Κανονισμός 2022/357/2.3.2022)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023

Την 12.2.2021 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 1 με την οποία διευκρίνισε ότι:

- Ο ορισμός των λογιστικών πολιτικών δίνεται στην παράγραφο 5 του Δ.Λ.Π. 8.
- Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να γνωστοποιεί τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές. Οι λογιστικές πολιτικές είναι σημαντικές όταν μαζί με τις λοιπές πληροφορίες που περιλαμβάνουν οι οικονομικές καταστάσεις δύνανται να επηρεάσουν τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.
- Οι λογιστικές πολιτικές για μη σημαντικές συναλλαγές θεωρούνται μη σημαντικές και δεν θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Οι λογιστικές πολιτικές, ωστόσο, μπορεί να είναι σημαντικές ανάλογα με τη φύση κάποιων συναλλαγών ακόμα και αν τα σχετικά ποσά είναι μη σημαντικά. Οι λογιστικές πολιτικές που σχετίζονται με σημαντικές συναλλαγές και γεγονότα δεν είναι πάντοτε σημαντικές στο σύνολό τους.
- Οι λογιστικές πολιτικές είναι σημαντικές όταν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων τις χρειάζονται προκειμένου να κατανοήσουν άλλη σημαντική πληροφόρηση των οικονομικών καταστάσεων.
- Η πληροφόρηση για το πώς η οικονομική οντότητα έχει εφαρμόσει μία λογιστική πολιτική είναι πιο χρήσιμη στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων σε σχέση με την τυποποιημένη πληροφορία ή τη σύνοψη των διατάξεων των Δ.Π.Χ.Π.
- Στην περίπτωση που η οικονομική οντότητα επιλέξει να συμπεριλάβει μη σημαντική πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές, η πληροφόρηση αυτή δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει τη σημαντική πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 8** “Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη”: Ορισμός Λογιστικών εκτιμήσεων (Κανονισμός 2022/357/2.3.2022)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023

Την 12.2.2021 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 8 με την οποία:

- Όρισε τις λογιστικές εκτιμήσεις ως νομισματικά ποσά στις οικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα ως προς τη μέτρησή τους.
- Διευκρίνισε πως μία λογιστική πολιτική μπορεί να απαιτεί τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων να αποτιμώνται κατά τέτοιο τρόπο που να δημιουργείται αβεβαιότητα. Στην περίπτωση αυτή η οικονομική οντότητα αναπτύσσει μία λογιστική εκτίμηση. Η ανάπτυξη λογιστικών εκτιμήσεων περιλαμβάνει τη χρήση κρίσεων και υποθέσεων.
- Κατά την ανάπτυξη των λογιστικών εκτιμήσεων η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης και δεδομένα.
- Η οικονομική οντότητα μπορεί να απαιτηθεί να μεταβάλει τις λογιστικές εκτιμήσεις της. Το γεγονός αυτό από τη φύση του δεν σχετίζεται με τις προηγούμενες χρήσεις ούτε αποτελεί διόρθωση λάθους. Οι μεταβολές στα δεδομένα ή στις τεχνικές αποτίμησης αποτελούν μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις εκτός αν σχετίζονται με διόρθωση λάθους.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 “Φόροι εισοδήματος”:** Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που προκύπτουν από μεμονωμένη συναλλαγή (Κανονισμός 2022/1392/11.8.2022).

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023.

Την 7.5.2021 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 12 με την οποία περιόρισε το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης αναγνώρισης σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εξαιρούνταν από την υποχρέωση αναγνώρισης αναβαλλόμενου φόρου κατά την αρχική αναγνώριση στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται πλέον σε συναλλαγές που κατά την αρχική αναγνώριση έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ισόποσων φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Εταιρεία.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 10 “Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις” και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 “Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες”:** Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς Εταιρείας ή κοινοπραξίας
Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα Δ.Π.Χ.Π. 10 και Δ.Λ.Π. 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής Εταιρείας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το Δ.Π.Χ.Π. 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία Εταιρεία (ο επενδυτής) χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του Δ.Π.Χ.Π. 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική. Αντίστοιχα, στο Δ.Λ.Π. 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημιάς στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 14:** “Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης”

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016.

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το Δ.Π.Χ.Π. 14. Το νέο πρότυπο, που έχει προσωρινό χαρακτήρα, πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που

απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία Εταιρεία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το Δ.Π.Χ.Π. 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Σημειώνεται πως η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην προχωρήσει στην υιοθέτηση του εν λόγω προτύπου αναμένοντας την έκδοση του οριστικού προτύπου.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 16: “Μισθώσεις”:** Υποχρέωση από τη μίσθωση σε μία συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης.
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2022, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τροποποίησε το Δ.Π.Χ.Π 16 με σκοπό να διευκρινίσει πως, σε μία συναλλαγή πώλησης και επανεκμίσθωσης, ο πωλητής-μισθωτής καθορίζει τις «πληρωμές μισθωμάτων» ή «τις αναθεωρημένες πληρωμές μισθωμάτων» κατά τρόπο που δεν θα αναγνωρίσει κανένα ποσό του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το δικαίωμα χρήσης που διατηρεί ο πωλητής-μισθωτής. Επίσης, σε περίπτωση μερικής ή ολικής διακοπής της μίσθωσης, ο πωλητής-μισθωτής δεν απαγορεύεται να αναγνωρίσει στα αποτελέσματα το κέρδος ή τη ζημία που προκύπτει από τη διακοπή αυτή.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 “Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων”:** Ταξινόμηση υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024

Την 23.1.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 1 αναφορικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Ειδικότερα η τροποποίηση:

- Αποσαφήνισε ότι για την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης σε βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Αποσαφήνισε ότι οι προσδοκίες της Διοίκησης για τα γεγονότα που αναμένεται να συμβούν μετά την ημερομηνία του ισολογισμού δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.
- Διευκρίνισε τις περιπτώσεις που συνιστούν τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Την 15.7.2020 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων παρέτεινε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής του προτύπου κατά ένα έτος λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 “Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων”:** Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με όρους συμμόρφωσης.
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024.

Την 31.10.2022, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 1 με την οποία παρείχε διευκρινίσεις αναφορικά με την ταξινόμηση σε βραχυχρόνια ή μακροχρόνια μιας υποχρέωσης την οποία μια Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει για τουλάχιστον 12 μήνες και η οποία ωστόσο υπόκειται σε συμμόρφωση με συγκεκριμένους όρους.

Επίσης, με την εν λόγω τροποποίηση παρέτεινε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της τροποποίησης του Δ.Λ.Π. 1. “Ταξινόμηση υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες” που είχε εκδώσει το 2020 κατά ένα έτος.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 “Κατάσταση ταμειακών ροών” και στο Δ.Π.Χ.Π. 7 “Χρηματοοικονομικά μέσα” - Χρηματοδοτικές συμφωνίες προμηθευτών.**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024.

Την 25 Μαΐου 2023, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τις τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 7 και στο Δ.Π.Χ.Π. 7 για να προσθέσει απαιτήσεις γνωστοποιήσεων και «οδηγούς» εντός των υφιστάμενων απαιτήσεων γνωστοποιήσεων, με σκοπό οι οντότητες να παρέχουν ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις προμηθευτών (reverse factoring).

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

- **Τροποποίηση στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 12 “Φόροι Εισοδήματος” - Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση – Μοντέλο Κανόνων Δεύτερου Πυλώνα.**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023.

Τον Μάρτιο του 2022, ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τον παγκόσμιο ελάχιστο φόρο 15% που συμφωνήθηκε ως ο δεύτερος «πυλώνας» ενός έργου για την αντιμετώπιση των φορολογικών προκλήσεων που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας. Αυτή η καθοδήγηση επεξεργάζεται την εφαρμογή και τη λειτουργία των Global Anti-Base Erosion Rules (GloBE) που συμφωνήθηκαν και κυκλοφόρησαν τον Δεκέμβριο του 2021, οι οποίοι καθορίζουν ένα συντονισμένο σύστημα που διασφαλίζει ότι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις με έσοδα άνω των 750 εκατομμυρίων ευρώ πληρώνουν φόρο τουλάχιστον 15 % επί του εισοδήματος που προκύπτει σε καθεμία από τις δικαιοδοσίες στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Την 23 Μαΐου 2023, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 12 όσον αφορά τη Διεθνή Φορολογική Μεταρρύθμιση. Οι τροποποιήσεις προβλέπουν την εισαγωγή μιας προσωρινής εξαίρεσης από την αναγνώριση και την γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του δεύτερου πυλώνα του ΟΟΣΑ, καθώς και την παροχή γνωστοποιήσεων από τις επηρεαζόμενες οντότητες σχετικά με την έκθεσή τους στους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από την νομοθεσία του δεύτερου πυλώνα.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης θα έχει στις οικονομικές τους καταστάσεις.

Οι λογιστικές αυτές αρχές που εφαρμόστηκαν στη χρήση 2022 αναμένεται να εφαρμοσθούν και κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2023, εκτός εάν επέλθουν μεταβολές εξαιτίας της εκδόσεως νέων ή της αναθεωρήσεως υφισταμένων προτύπων.

(γ) Αρχές ενοποιήσεως

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών.

Θυγατρικές: Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιρειών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μη ελέγχουσα συμμετοχή στην θυγατρική είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στην περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η τρέχουσα αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναποτιμάται στην εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την επαναποτίμηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναποτιμάται ως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης. Η υπεραξία είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε, του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία, έναντι της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία το κέρδος (υποαξία) από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τυχόν κέρδος ή ζημία καθώς και κάθε στοιχείο της κατάστασης συνολικού εισοδήματος κατανέμεται στους μετόχους της μητρικής και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών να καταστεί αρνητικό.

Στον ισολογισμό της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με την Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής εταιρείας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την πώληση σε κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής εταιρείας και εφόσον συνεχίζει να διατηρεί οποιαδήποτε συμμετοχή σε αυτήν, τότε η συμμετοχή επαναποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος και οποιαδήποτε διαφορά σε σχέση με την τρέχουσα αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία. Επιπλέον, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σχετικά με την εταιρεία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφαρμόζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό μπορεί να σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

Συγγενείς: Συγγενείς επιχειρήσεις αποκαλούνται οι νομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους (συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στα δικαιώματα ψήφου με ποσοστό 20% ή και περισσότερο). Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημίες από απαξίωση) που προέκυψε κατά την εξαγορά.

Σύμφωνα με την μέθοδο της καθαρής θέσης, η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιρειών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα του Ομίλου με την ταυτόχρονη μεταβολή της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει την αξία της επένδυσής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της εταιρείας αυτής.

Εάν το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε μία συγγενή εταιρεία μειωθεί, αλλά συνεχίζει να διατηρεί σημαντική επιρροή, τότε από τα ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μόνο η αναλογία που αντιστοιχεί στο ποσοστό της μείωσης της συμμετοχής καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής στη συγγενή εταιρεία. Σε αυτή τη περίπτωση, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης της συμμετοχής του ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της και της τρέχουσας αξίας της. Η αξία απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στον λογαριασμό “Κέρδη/(ζημίες) συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών”.

Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις μόνο κατά το ποσοστό που αναλογεί στο αντισυμβαλλόμενο μη συνδεδεμένο με τον Όμιλο μέρος. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες απαλείφονται επίσης, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απομείωσης του στοιχείου ενεργητικού που μεταφέρθηκε.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των συγγενών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν.

Κοινοπραξίες: Στις κοινοπραξίες ο Όμιλος, από κοινού με άλλους κοινοπρακτούντες, αναλαμβάνει δραστηριότητα η οποία υπόκειται βάσει σύμβασης σε από κοινού έλεγχο. Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη (ή τις ζημίες) και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημίες μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία (η οποία περιλαμβάνει κάθε μακροπρόθεσμη συμμετοχή που, στην ουσία, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης του Ομίλου σε αυτή), ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του περιουσιακού στοιχείου που μεταβιβάστηκε. Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των κοινοπραξιών συμπίπτει με αυτή της Μητρικής Εταιρείας. Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν.

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες, είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Ο Όμιλος αξιολόγησε τη φύση των επενδύσεών του σε από κοινού συμφωνίες και αποφάσισε ότι αποτελούν κοινοπραξίες.

(δ) Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια (ιδιοχρησιμοποιούμενα και επενδύσεις σε ακίνητα) αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους. Η αξία κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των ενσωμάτων παγίων.

Η Εταιρεία προέβη στην αποτίμηση της εύλογης αξίας των ακινήτων κατά τη μετάβαση στα ΔΠΧΠ (1^η Ιανουαρίου 2006). Οι εύλογες αυτές αξίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ και εκτιμάται ότι δεν συντρέχουν λόγοι απομειώσεώς τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων μόνον αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι γενόμενες επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο, με βάση την ωφέλιμη ζωή τους που κατά κύριο λόγο θεωρείται ότι αντιστοιχεί στους προβλεπόμενους από την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία συντελεστές απόσβεσης. Ειδικά για τα κτίρια ιδιοκτησίας ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν την ωφέλιμη ζωή τους έως 50 έτη. Τα γήπεδα και οικοπέδα δεν αποσβένονται.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

Η αξία κτήσεως και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις των παγίων που αποσύρονται ή πωλούνται, διαγράφονται από τους λογαριασμούς παγίων τη στιγμή της αποσύρσεως ή πωλήσεώς τους και κάθε κέρδος ή ζημία καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Η Διοίκηση θα αυξήσει τις αποσβέσεις όταν οι ωφέλιμες ζωές καταστούν μικρότερες σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις ή θα μειώσει τις αξίες των παγίων που έχουν απαξιωθεί τεχνολογικά ή των παγίων που δεν είναι πλέον στρατηγικής σημασίας και εγκαταλείπονται ή πρόκειται να πωληθούν.

(ε) Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα, που περιλαμβάνουν γη και κτίρια, κατέχονται από τον Όμιλο για μακροπρόθεσμες αποδόσεις υπεραξίας ή ενοικίου και δε χρησιμοποιούνται από αυτόν. Απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεώς τους μείον, κατ' αρχήν τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και δεύτερον, τυχόν απομειώσεων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των

στοιχείων. Όταν οι λογιστικές αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Τα οικόπεδα που συμπεριλαμβάνονται στις επενδύσεις σε ακίνητα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των κτιρίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που είναι 50 έτη.

(στ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Υπεραξία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (λογισμικά προγράμματα) αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο (ωφέλιμη ζωή 5-10 έτη).

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει την διαφορά μεταξύ αξίας κτήσεως και εύλογης αξίας των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την απόκτηση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών. Η υπεραξία κατά την απόκτηση των συγγενών εταιρειών περιλαμβάνεται στην αξία κτήσεως της επένδυσης. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για τυχόν απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημίες κατά την διάθεση των θυγατρικών ή συγγενών προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη και της σχετικής υπεραξίας που αντιστοιχεί στην πωληθείσα οικονομική μονάδα.

Για σκοπούς ελέγχου της υπεραξίας και προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει απομείωση, η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Κάθε θυγατρική θεωρείται ως ιδιαίτερη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

(ζ) Μισθώσεις

Η Εταιρεία και ο Όμιλος συνάπτουν συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής. Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης, ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

ι) Όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι μισθωτής

Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν ένα δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου και μια υποχρέωση μίσθωσης κατά την έναρξη της μίσθωσης. Το δικαίωμα χρήσης αρχικά αποτιμάται στο κόστος, το οποίο περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής αναγνώρισης της υποχρέωσης μίσθωσης, τυχόν πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την έναρξη ή πριν από την έναρξη της μίσθωσης μείον οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης έχουν εισπραχθεί, τυχόν αρχικά άμεσα έξοδα και την εκτίμηση της υποχρέωσης για τυχόν έξοδα αποκατάστασης του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.

Μετά την αρχική αναγνώριση, το δικαίωμα χρήσης αποτιμάται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης και προσαρμοσμένο κατά την τυχόν επανεκτίμηση της υποχρέωσης από τη μίσθωση.

Το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης έως το τέλος της περιόδου μίσθωσης, εκτός και εάν στην σύμβαση προβλέπεται μεταβίβαση της κυριότητας του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου στην Εταιρεία και τον Όμιλο στο τέλος της περιόδου μίσθωσης. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται στην διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου. Επιπλέον, το δικαίωμα χρήσης ελέγχεται για ζημίες απομείωσης, εάν υπάρχουν, και προσαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου υπάρχει αναπροσαρμογή της υποχρέωσης μίσθωσης.

Η υποχρέωση μίσθωσης κατά την αρχική αναγνώριση αποτελείται από την παρούσα αξία των υπολειπόμενων μελλοντικών πληρωμών μισθωμάτων. Η Εταιρεία και ο Όμιλος για να προεξοφλήσουν τα υπολειπόμενα μελλοντικά μισθώματα χρησιμοποιούν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης και όπου αυτό δεν μπορεί να προσδιορισθεί, χρησιμοποιεί το οριακό επιτόκιο δανεισμού (IBR).

Οι πληρωμές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην αποτίμηση της υποχρέωσης από μισθώσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- σταθερές πληρωμές,
- μεταβλητές πληρωμές που εξαρτώνται από ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο,
- ποσά που αναμένεται να καταβληθούν βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς που η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτιμούν ότι θα ασκήσουν και ποινές για καταγγελία μίσθωσης, εάν στον καθορισμό της διάρκειας της μίσθωσης έχει ληφθεί υπόψη η άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας από την Εταιρεία και τον Όμιλο.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η υποχρέωση από τη μίσθωση μειώνεται με τις καταβολές των μισθωμάτων, αυξάνεται με το χρηματοοικονομικό έξοδο και επανεκτιμάται για τυχόν επανεκτιμήσεις ή τροποποιήσεις της μίσθωσης.

Επανεκτίμηση γίνεται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που μπορεί να προκύπτουν από τη μεταβολή ενός δείκτη ή εάν υπάρχει μια μεταβολή στην εκτίμηση της Εταιρείας και του Ομίλου για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί για μια εγγύηση υπολειμματικής αξίας, μεταβολή στη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης και μεταβολή στην εκτίμηση άσκησης του δικαιώματος αγοράς του υποκείμενου στοιχείου, εφόσον υπάρχει. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης αναπροσαρμόζεται, γίνεται και αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης ή καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης μειωθεί στο μηδέν.

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που επέλεξε να εφαρμόσει η Εταιρεία και ο Όμιλος, το δικαίωμα χρήσης αναγνωρίζεται σε διακριτή γραμμή στον Ισολογισμό με τίτλο “Ενσώματα πάγια μισθωμένα” και η υποχρέωση μίσθωσης διακριτά από τις άλλες υποχρεώσεις στα κονδύλια “Υποχρεώσεις μισθώσεων” και “Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση”. Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία και ο Όμιλος λειτουργούν ως υπεκμισθωτής με λειτουργική μίσθωση το δικαίωμα χρήσης που αφορά στην κύρια σύμβαση περιλαμβάνεται στην κατηγορία “Επενδύσεις σε ακίνητα”.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος επέλεξαν να κάνουν χρήση της εξαίρεσης που παρέχει το ΔΠΧΠ 16 και να μην αναγνωρίζουν ενσώματα πάγια μισθωμένα και υποχρέωση μίσθωσης για μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες ή για μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας (αξίας μικρότερης των € 5 όταν είναι καινούργιο).

ii) Όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι εκμισθωτής

1) Λειτουργική μίσθωση: Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Εταιρεία και ο Όμιλος κατατάσσουν το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο του ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με την αρχή του δεδουλευμένου. Όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι ενδιάμεσος εκμισθωτής, αξιολογούν την κατάταξη της υπεκμίσθωσης κάνοντας αναφορά στο δικαίωμα χρήσης της κύριας μίσθωσης, δηλαδή η Εταιρεία και ο Όμιλος συγκρίνουν τους όρους της κύριας μίσθωσης με αυτούς της υπεκμίσθωσης. Αντίθετα, εάν η κύρια μίσθωση είναι μια βραχυπρόθεσμη μίσθωση στην οποία η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν την εξαίρεση που περιγράφεται ανωτέρω, τότε κατατάσσουν την υπεκμίσθωση ως λειτουργική μίσθωση. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στην υπεκμίσθωση του μισθωμένου παγίου ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με την αρχή του δεδουλευμένου.

2) Χρηματοδοτική μίσθωση: Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Εταιρεία και ο Όμιλος λειτουργούν ως εκμισθωτές, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων, που προβλέπει η σύμβαση μίσθωσης, καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών. Η διαφορά, μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων, αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων. Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο του δεδουλευμένου. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων στις οποίες να λειτουργούν ως εκμισθωτές.

(η) Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν αποσβένονται υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Τα αποσβενόμενα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται και σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως.

Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

(θ) Συμμετοχές

Οι επενδύσεις σε συμμετοχές και χρεόγραφα καταχωρούνται αρχικά στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος, πλέον των ειδικών εξόδων αγοράς που σχετίζονται με την επένδυση.

Στον ισολογισμό της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσεως μείον τις ζημιές απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσεως προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Η Εταιρεία εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης.

(ι) Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην μικρότερη αξία μεταξύ αξίας κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η αξία κτήσεως προσδιορίζεται με την μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στην αξία κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημιές από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη χρήση που εμφανίζονται.

(ια) Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά την αρχική αναγνώριση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων αφορούν τα αξιόγραφα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τα παράγωγα, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις απαιτήσεις από πελάτες, τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές και πελάτες και ορισμένα στοιχεία των λοιπών απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων.

Τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου περιλαμβάνουν τις επενδύσεις του Ομίλου σε μετοχές για διακράτηση, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία με τις διαφορές να καταχωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση μέσω της κατάστασης συνολικού αποτελέσματος (FVOCI). Οι διαφορές εύλογης αξίας που σωρεύονται στην καθαρή θέση δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα μετά την παύση αναγνώρισης.

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε FVOCI όταν διακρατούνται στο πλαίσιο επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για είσπραξη των συμβατικών ταμιακών ροών, αλλά ο Όμιλος αναμένει επίσης να πωλήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν αυτό είναι απαραίτητο (π.χ. προκειμένου να ικανοποιήσει μια συγκεκριμένη ανάγκη ρευστότητας). Επιπλέον, αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία οδηγούν σε ταμειακές ροές αποτελούμενες μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα αυτής της κατηγορίας εξετάζονται περιοδικά για την ύπαρξη αναμενόμενων ζημιών απομείωσης.

Ο Όμιλος προβαίνει στη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, όπως συμβάσεις ανταλλαγής (swaps). Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία σύναψης σύμβασης και μεταγενέστερα επιμετρούνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Ένα παράγωγο με θετική εύλογη αξία αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό

περιουσιακό στοιχείο ενώ ένα παράγωγο με αρνητική εύλογη αξία αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα, εκτός εάν το παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο έχει προσδιοριστεί και είναι αποτελεσματικό ως μέσο αντιστάθμισης, οπότε ο χρόνος της αναγνώρισης στα αποτελέσματα εξαρτάται από τη φύση της σχέσης αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα δεν συμψηφίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα και πρόθεση συμψηφισμού. Όταν η εναπομένουσα διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου είναι μικρότερη από 12 μήνες, το παράγωγο παρουσιάζεται είτε ως κυκλοφορούν ενεργητικό είτε ως υποχρέωση στο λογαριασμό «Παράγωγα». Ένα παράγωγο παρουσιάζεται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μακροπρόθεσμη υποχρέωση εάν η εναπομένουσα λήξη του μέσου είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες και δεν πρόκειται να ρευστοποιηθεί ή να διακανονιστεί εντός 12 μηνών.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων) για σκοπούς διαχείρισης κινδύνου ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεση της διακύμανσης των ταμειακών ροών που αποδίδεται σε κινδύνους επιτοκίων.

Το αποτελεσματικό μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία των παραγώγων τα οποία υπόκεινται σε αντισταθμίσεις ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος και συσσωρεύεται στην κατηγορία του αποθεματικού αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα αποτελέσματα εις νέο, περιοριζόμενο στη σωρευτική μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου από την έναρξη της αντιστάθμισης. Οποιοδήποτε μη αποτελεσματικό σκέλος των μεταβολών στην εύλογη αξία του παραγώγου αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα. Η εύλογη αξία των παραγώγων παρέχεται από τα πιστωτικά ιδρύματα με τα οποία ο Όμιλος έχει συνάψει τις σχετικές συμβάσεις και αντανακλούν καλόπιστα παραδοχές και εκτιμήσεις των ιδρυμάτων, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση για τα σχετικά δεδομένα της αγοράς.

Ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος και υπήρχαν συσσωρευμένα στην καθαρή θέση αναταξινομούνται στα αποτελέσματα στις περιόδους που το αντισταθμισμένο στοιχείο επηρεάζει τα αποτελέσματα.

Οι λοιπές οικονομικές απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου που αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις, τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις ταξινομούνται στο χαρτοφυλάκιο των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος καθώς:

- εντάσσονται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές, και
- οι συμβατικοί όροι που τα διέπουν προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Οι απαιτήσεις από πωλήσεις σε πελάτες και λοιπές περιπτώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους (στην αξία της συναλλαγής), η οποία συμπίπτει με την ονομαστική αξία, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης.

Οι ζημιές απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) καταχωρούνται όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξουν όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Οι απαιτήσεις από τους πελάτες και οι λοιπές οικονομικές απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου, είναι συνήθως άμεσα απαιτητές και ως εκ τούτου δεν ενσωματώνεται σε αυτές αμοιβή για το πέρασμα του χρόνου (time value). Η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΠ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΠ 9.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιούν πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων. Η Εταιρεία και ο Όμιλος θεωρούν ότι το ρίσκο αθέτησης "risk of default" για τις πωλήσεις επί πιστώσει αυξάνεται σημαντικά όταν για κάποιο λόγο δεν τηρείται από τους πελάτες το πιστωτικό όριο και η πληρωμή δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τις 90 ημέρες καθυστέρησης.

Στον Ισολογισμό τα ποσά των συσσωρευμένων αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου παρουσιάζονται ως εξής:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο αναπόσβεστο κόστος: τα ποσά των συσσωρευμένων αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου παρουσιάζονται αφαιρετικά της λογιστικής αξίας των μέσων προ απομείωσης.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση: Για τα εν λόγω μέσα δεν αναγνωρίζεται διακριτά λογαριασμός συσσωρευμένων απομειώσεων στον Ισολογισμό, ωστόσο το ύψος του γνωστοποιείται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Το ποσό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου της χρήσεως αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, στο λογαριασμό “Λοιπά έξοδα”.

Οι οικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα αποτελέσματα από την αποτίμηση ή διακοπή αναγνώρισης των υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην γραμμή Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζεται το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζονται οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφουν.
- οι συμβατικοί όροι των χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταβάλλονται ουσιωδώς.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος διακόπτουν την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

(ιβ) Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε η Εταιρεία και ο Όμιλος κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Εταιρεία και ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα. Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη υποθέσεως - Καθορισμός πρόσθετων στοιχείων
- Αυτοψία - Επιθεώρηση
- Επεξεργασία στοιχείων - Υπολογισμοί
- Σύνταξη εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματοροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Εμπορικά Ακίνητα: Τιμή ανά m^2 , προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κλπ.
- Οικιστικά Ακίνητα: Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά m^2 ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά m^2 , προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κλπ.
- Γενικές Παραδοχές όπως: ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, m^2 ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο. Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

(iv) Χρηματικά διαθέσιμα

Τα χρηματικά διαθέσιμα περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις τραπεζικές καταθέσεις (όψεως – προθεσμίας) και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου.

(ιδ) Μετοχικό κεφάλαιο

Οι μετοχές κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Άμεσα κόστη για την έκδοση μετοχών παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά της Διαφοράς υπέρ το άρτιο ή των Αποτελεσμάτων εις νέον. Άμεσα κόστη που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στην αξία κτήσεως των επιχειρήσεων αυτών.

Η αξία κτήσεως των ιδίων μετοχών, μειωμένη με το φόρο εισοδήματος (εάν συντρέχει περίπτωση), εμφανίζεται, έως ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν σε μείωση των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας. Κάθε κέρδος ή ζημία από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή έξοδα και φόρους, καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό “Αποτελέσματα εις νέον”.

(ιε) Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

(ιστ) Προβλέψεις

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες υποχρεώσεις νομικά ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένες ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά τις ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανakλούν τις βέλτιστες τρέχουσες εκτιμήσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τις οποίες δεν είναι πιθανή η εκροή πόρων γνωστοποιούνται, εκτός εάν δεν είναι σημαντικές. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

(ιζ) Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες και τους αναβαλλόμενους φόρους. Δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στη χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τις φορολογικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης και τους τυχόν πρόσθετους φόρους εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στις διαχειριστικές χρήσεις με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης-απαίτησης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος αποτιμάται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να ισχύουν στην χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται, κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος ή ζημία για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απευθείας στην Καθαρή Θέση, αν οι συναλλαγές και

τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Καθαρή Θέση.

Οι φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις (τρέχουσες και αναβαλλόμενες) συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και οι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

(ιη) Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν καθίστανται δουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Η υποχρέωση για τη συνταξιοδότηση του προσωπικού μετά την αποχώρησή του από την εργασία καλύπτεται από δημόσιο ασφαλιστικό φορέα (ΕΦΚΑ, κλπ). Η Εταιρεία και το προσωπικό συνεισφέρουν σε αυτό σε μηνιαία βάση. Η Εταιρεία δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση να καταβάλει επιπλέον εισφορές σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές που καταβάλει η Εταιρεία αναγνωρίζονται στις αμοιβές προσωπικού με βάση την αρχή των δεδουλευμένων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης στην περίπτωση εξόδου από την υπηρεσία, το ύψος της οποίας εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών τους, την προϋπηρεσία τους στην Εταιρεία και την αιτία εξόδου τους από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Στην περίπτωση παραίτησης ή δικαιολογημένης απολύσεως, το δικαίωμα αυτό δεν υφίσταται. Το πληρωτέο ποσό κατά τη συνταξιοδότηση ανέρχεται στο 40% του ποσού που καταβάλλεται σε περίπτωση αναιτιολόγητης απολύσεως.

Η υποχρέωση της Εταιρείας από το ανωτέρω πρόγραμμα καθορισμένων παροχών συνταξιοδότησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων. Για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η αναλογιστική μέθοδος της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (projected unit credit method) ενώ ως επιτόκιο προεξόφλησης χρησιμοποιείται η απόδοση ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης με ημερομηνίες λήξης που προσεγγίζουν περίπου τα χρονικά όρια της υποχρέωσης της Εταιρείας.

Ο τόκος επί της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της υποχρέωσης με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην υποχρέωση. Ο τόκος αυτός καθώς τα λοιπά έξοδα που σχετίζονται με το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, εκτός από τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες, καταχωρούνται στις αμοιβές προσωπικού.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες, τα οποία προέρχονται από αυξήσεις ή μειώσεις της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών εξαιτίας μεταβολών στις αναλογιστικές υποθέσεις, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται ποτέ στα αποτελέσματα.

(ιθ) Καταχώρηση εσόδων & εξόδων

Τα έσοδα καταχωρούνται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλούμενων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, καθαρά από φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την καταχώριση του εσόδου:

i. Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών, όταν δηλαδή η Εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

ii. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται με βάση τη λογιστική αρχή του δεδουλευμένου και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

iii. Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή όταν εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση που είναι το κατά νόμο αρμόδιο να τα χορηγεί.

iv. Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών καταχωρούνται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης. Το στάδιο ολοκλήρωσης προσδιορίζεται με βάση τις ώρες εργασίας ως το τέλος της χρήσης ως ποσοστό επί του συνόλου των εκτιμώμενων ωρών εργασίας ανά σύμβαση. Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα της σύμβασης δεν μπορεί να προσδιορισθεί αξιόπιστα, ως έσοδο αναγνωρίζεται μόνο το ποσό των εξόδων που μπορούν να ανακτηθούν.

v. Έσοδα από ενοίκια

Τα έσοδα από ενοίκια καταχωρούνται με την ευθεία μέθοδο με βάση τους όρους της μίσθωσης.

vi. Έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις

Τα έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν η αναλογούσα στην επιχορήγηση δαπάνη έχει πραγματοποιηθεί.

Τα έξοδα καταχωρούνται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

(κ) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεών της είναι το Ευρώ. Τα ποσά στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (000 €) εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά. Συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες οι οποίες ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα νομισματικά στοιχεία του ισολογισμού σε άλλα νομίσματα έχουν αποτιμηθεί βάσει της ισχύουσας ισοτιμίας κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού, τα μη νομισματικά στοιχεία του ισολογισμού σε άλλα νομίσματα έχουν αποτιμηθεί σε ιστορικές ισοτιμίες. Τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις αποτιμήσεις αυτές καθώς και κατά την είσπραξη ή εξόφληση απαιτήσεων ή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

(κα) Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους καταχωρείται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

(κβ) Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας θεωρείται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών προκειμένου να παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών κινδύνων. Ως γεωγραφικός τομέας θεωρείται μια γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται στον κλάδο εμπορίας ειδών Super Market εντός της ελληνικής επικράτειας. Η Εταιρεία δεν έχει εκδώσει τίτλους εισηγμένους σε οργανωμένη αγορά και ως εκ τούτου δεν υποχρεούται στη παρουσίαση οικονομικών πληροφοριών κατά κλάδο.

(κγ) Ορισμός Συνδεδεμένων Μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για την Εταιρεία, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

1) Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για την Εταιρεία:

- i. θυγατρικές εταιρείες,
- ii. κοινοπραξίες,

iii. συγγενείς εταιρείες

2) Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών. Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού αυτών και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους

Επιπλέον, η Εταιρεία γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρείες, στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρείες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

(κδ) Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση των κερδών/ (ζημιών) της Εταιρείας και του Ομίλου με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης, εξαιρουμένων των τυχόν ιδίων κοινών μετοχών που αγοράζονται από αυτή (ίδιες μετοχές).

Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφιστάμενων κοινών μετοχών της Εταιρείας και του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσης για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές.

Η Εταιρεία δεν έχει τέτοιες κατηγορίες δυνητικών τίτλων με συνέπεια τα βασικά και τα προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή να είναι ίδια.

(κε) Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον Ισολογισμό, μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει ο διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα.

(κστ) Συγκριτικά στοιχεία

Τα υπόλοιπα της συγκριτικής πληροφόρησης προέρχονται από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2021. Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως, αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης χρήσεως.

3. Θυγατρικές που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση (Πλήρης ενοποίηση)

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας "ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε." καθώς και των θυγατρικών της εταιρειών στις οποίες ασκεί έλεγχο. Ο έλεγχος υφίσταται όταν η μητρική μέσω άμεσης ή έμμεσης κατοχής διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο των θυγατρικών εταιρειών. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο ουσιαστικός έλεγχος μεταφέρεται στον όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημέρα κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται. Όλες οι ενδοεταιρικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην πλήρη ενοποίηση της "ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε." είναι οι ακόλουθες:

	Έδρα - Χώρα	31.12.2022	
		% Συμμετοχής	Συμμετοχή
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.	Ελλάδα	Μητρική	
ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	60%	Άμεση
MART ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ ΑΕΕ	Ελλάδα	49%	Άμεση
GUEDO HOLDINGS LTD	Κύπρος	100%	Άμεση
ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ	Κύπρος	100%	Έμμεση

Την 2.1.2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.), με ΚΑΚ1 1295169, η με αρ. πρωτ. 9259/29.12.2017 Απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της μητρικής εταιρείας “Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” από την κατά 100% θυγατρική της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.”.

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” (“ο Όμιλος”) αποτελούν συνέχεια των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της “Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” και των θυγατρικών της, “ΜΑΡΤ ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ Α.Ε.Ε.”, “ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Α.Ε.”, (έως 2018 και “ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ Α.Ε.”, “ΜΑΡΚΕΤΑ Α.Ε.” και έως 2020 και “ΚΡΟΝΟΣ – Ν. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΑΕΒΕ”), “GUEDO HOLDINGS LTD” και “ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ”. Η ανώνυμη εταιρεία “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” συνέταξε για πρώτη φορά ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στη χρήση 2018.

4. Λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Η Εταιρεία και ο Όμιλος, στα πλαίσια εφαρμογής των ανωτέρω λογιστικών αρχών και μεθόδων κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π, διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

- Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων
- Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων
- Ωφέλιμη ζωή ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.
- Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού
- Φόρος εισοδήματος
- Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης είναι υπό συνεχή επανεξέταση με βάση τα ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για τα μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα. Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων.

Σχετικά με το υπόλοιπο του λογαριασμού “Υπεραξία επιχειρήσεως” της 31.12.2022, σε ατομική και ενοποιημένη βάση, η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δε συντρέχει περίπτωση απομείωσης.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2022, βασίστηκαν στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern).

Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, η Εταιρεία και ο Όμιλος λαμβάνουν υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνουν σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται.

Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ότι αφορά την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σχετίζονται με το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς, καθώς και με τις επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων στις περιοχές της Ουκρανίας και της Ρωσίας. Η ελληνική οικονομία επέδειξε σοβαρή ανθεκτικότητα απέναντι στις δυσμενείς εξωτερικές εξελίξεις, μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία, τις διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και τις πληθωριστικές πιέσεις. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,9% σε ετήσια βάση. Η οικονομική ανάπτυξη προήλθε πρωτίστως από την ιδιωτική κατανάλωση, η οποία αυξήθηκε κατά 10% περίπου σε ετήσια βάση, το πρώτο εννεάμηνο του 2022, συμβάλλοντας σημαντικά στον ετήσιο ρυθμό ανόδου του ΑΕΠ.

Οι επενδύσεις στη χώρα κατέγραψαν σημαντική αύξηση στην κλειόμενη χρήση 2022, ενισχύοντας τη δυναμική τους και συμβάλλοντας στη μεταβολή του ΑΕΠ. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν σε ετήσια βάση, με τα αγαθά να έχουν καταγράψει μικρή άνοδο σε σχέση με τη μεγάλη άνοδο των υπηρεσιών, αντανakλώντας τις ισχυρές επιδόσεις του τουρισμού. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, ωστόσο, αυξήθηκαν εντονότερα σε σύγκριση με τις αντίστοιχες εξαγωγές.

Ο πληθωρισμός, με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), παρέμεινε σε ανοδική τροχιά το πρώτο δίμηνο του 2022, επιταχύνθηκε μετά το ξέσπασμα του πολέμου, ενώ επιβραδύνθηκε το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Ο ΕνΔΤΚ αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 9,3% το 2022, έναντι αύξησης 0,6% το 2021, πρωτίστως λόγω α) της ανόδου των τιμών της ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο, δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι καθαρός εισαγωγέας ενέργειας, β) των διαταραχών στις εφοδιαστικές αλυσίδες και γ) των ελλείψεων σε πρώτες

ύλες. Το 2023, ο εναρμονισμένος πληθωρισμός, αναμένεται να διαμορφωθεί σε 6% σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε 5% σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών.

Ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές περιβάλλον ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την ελληνική οικονομία στο βραχυχρόνιο ορίζοντα. Οι κυριότεροι παράγοντες αβεβαιότητας έχουν ως ακολούθως:

- Οι προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας έχουν επιδεινωθεί σε σύγκριση με τις προγενέστερες εκτιμήσεις. Το αυξημένο κόστος παραγωγής, εξαιτίας κυρίως των προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα και των ενεργειακών ανατιμήσεων, έχει επιβαρύνει τα οικονομικά των επιχειρήσεων και η αναπόφευκτη μετακύλισή του στους καταναλωτές έχει περιορίσει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών. Ως εκ τούτου, ένας σημαντικός κίνδυνος για την ελληνική οικονομία, το επόμενο έτος, είναι η ενδεχόμενη εξασθένηση της εξωτερικής ζήτησης πρωτίστως για υπηρεσίες, δηλαδή για το ελληνικό τουριστικό προϊόν και δευτερευόντως για αγαθά.

- Η συνέχιση και η έκβαση του πολέμου στην Ουκρανία αναμφίβολα μπορούν να επηρεάσουν τις ευρωπαϊκές οικονομίες, αφού η σύγκρουση σε εδάφη της ευρωπαϊκής ηπείρου, καθώς και η ενεργειακή εξάρτηση από την Ρωσία έχουν διατηρήσει τις τιμές ενέργειας σε υψηλά επίπεδα.

- Η σημαντική αύξηση των επιτοκίων και κατά συνέπεια του κόστους δανεισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενδεχομένως να δημιουργήσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη:

- το γεγονός ότι συνεχίζουν απρόσκοπτα την λειτουργία τους παρά τις επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων που οδήγησαν σε αλματώδη αύξηση του κόστους ενέργειας και των εμπορευμάτων,
- τα επενδυτικά προγράμματα που υλοποιούνται για την μείωση της επίπτωσης της αύξησης του κόστους στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου,
- ότι δεν δραστηριοποιούνται στην επηρεαζόμενη περιοχή Ουκρανίας και Ρωσίας και δεν αναμένεται ότι η σύγκρουση θα έχει ουσιώδη δυσμενή επίδραση στα λειτουργικά τους αποτελέσματα,
- ότι στην κλειόμενη χρήση επιτεύχθηκε αύξηση των πωλήσεων και ικανοποιητική κερδοφορία και το ίδιο αναμένεται και για την επόμενη, παρόλο που η αύξηση του κόστους ήταν και θα παραμείνει σημαντική,
- ότι τα χρηματικά διαθέσιμα είναι επαρκή και αναμένεται κατά το προσεχές χρονικό διάστημα να εξυπηρετήσει ομαλά τις λειτουργικές τους υποχρεώσεις,

εκτιμούν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων.

5. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα της Εταιρείας και του Ομίλου αποτελούνται από τραπεζικά δάνεια, μετρητά και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες τους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος κατέχουν, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες τους.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από τη Διοίκηση της Εταιρείας και εστιάζεται κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και την πολιτική διατήρησης πλεονάζουσας ρευστότητας. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου:

(α) Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει λόγω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν σημαντικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα και ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι περιορισμένος.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος: Αρχή της Εταιρείας και του Ομίλου είναι, όπως όλοι οι πελάτες, προς τους οποίους διενεργούνται πωλήσεις επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Επιπρόσθετα, οι εμπορικές απαιτήσεις παρακολουθούνται, σε συνεχή βάση, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου από επισφαλείς απαιτήσεις.

Οι πωλήσεις κατά το μεγαλύτερο μέρος γίνονται μετρητοίς και οι επισφάλειες πελατών κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου, ο κίνδυνος απορρέει από τη μη τήρηση των συμβατικών όρων από τον αντισυμβαλλόμενο, με μέγιστη έκθεση ίση με τη λογιστική αξία των μέσων.

(γ) Κίνδυνος επιτοκίου: Ο κίνδυνος επιτοκίου για την Εταιρεία και τον Όμιλο σχετίζεται κυρίως με τα ληφθέντα ομολογιακά δάνεια και υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing).

Το επιτόκιο των δανείων της Εταιρείας και του Ομίλου καθώς και των υποχρεώσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) είναι κυμαινόμενο και καθορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές Euribor πλέον περιθωρίου κέρδους (spread) της τράπεζας.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιούν παράγωγα προϊόντα ανταλλαγής επιτοκίων (Interest Rate Swaps) ως αντισταθμιστικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συγκεκριμένα για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου που προέρχεται από ομολογιακά δάνεια και συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος κατά την 31.12.2022, έχουν συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίου για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου, ονομαστικής αξίας ποσού € 822.560 και 916.524 αντίστοιχα.

(δ) Κίνδυνος αγοράς: Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτίθενται σε κίνδυνο από την μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή καθώς και από την πολιτική της εκάστοτε Κυβέρνησης που επηρεάζει τα πωλούμενα αγαθά. Για τη μείωση του κινδύνου τιμών η Εταιρεία και ο Όμιλος παρακολουθούν συστηματικά σε μηνιαία βάση, τις μεταβολές στις δαπάνες τους, αξιολογούν την επίδρασή τους στα αποτελέσματα χρήσης, απορροφούν το κόστος που τους αναλογεί και αναπροσαρμόζουν κατά το υπόλοιπο, τις τιμές των πωλούμενων αγαθών. Ήδη από το 2021 και εντονότερα την τελευταία περίοδο, λόγω των αναταράξεων στις περιοχές της Ουκρανίας και της Ρωσίας, οι τιμές πρώτων υλών και το ενεργειακό κόστος κυμαίνονται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Η Εταιρεία και ο Όμιλος παρακολουθούν σε συνεχή βάση τις τιμές των εμπορευμάτων και προβαίνουν σε σχετικές συμφωνίες με τους προμηθευτές τους χωρίς να προβαίνουν σε αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού με παράγωγα.

(ε) Κίνδυνος από έκτακτα γεγονότα: Ο πληθωρισμός, με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), παρέμεινε σε ανοδική τροχιά το πρώτο τρίμηνο του 2022, επιταχύνθηκε μετά το ξέσπασμα του πολέμου, ενώ επιβραδύνθηκε το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Ο ΕνΔΤΚ αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 9,3% το 2022, έναντι αύξησης 0,6% το 2021, πρωτίστως λόγω της ανόδου των τιμών της ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο, δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι καθαρός εισαγωγέας ενέργειας, των διαταραχών στις εφοδιαστικές αλυσίδες και των ελλείψεων σε πρώτες ύλες. Το 2023, ο εναρμονισμένος πληθωρισμός, αναμένεται να διαμορφωθεί σε 6% σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να επιβραδυνθεί το 2023, λόγω των δυσμενών επιπτώσεων των πληθωριστικών πιέσεων στην αγοραστική δύναμη των Ευρωπαίων πολιτών και συνεπώς στην ιδιωτική κατανάλωση και τις εξαγωγές υπηρεσιών. Ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές περιβάλλον ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την ελληνική οικονομία στο βραχυχρόνιο ορίζοντα.

(στ) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου: Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου. Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός. Η Εταιρεία και ο Όμιλος ελέγχουν τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο του δανεισμού (μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Από τις διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας, επιβάλλονται περιορισμοί σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια που έχουν ως εξής:

- Η απόκτηση ιδίων μετοχών, με εξαίρεση την περίπτωση της απόκτησης με σκοπό την διανομή τους στους εργαζομένους δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και δεν μπορεί να

έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου προσαυξημένου με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από τον Νόμο.

- Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας γίνει κατώτερο από το ½ του μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει την λύση της Εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.
- Ετησίως, αφαιρείται το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών, προς σχηματισμό του Τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς εξίσωση, προ πάσης διανομής μερίσματος, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού Αποτελέσματα εις Νέον. Ο σχηματισμός του αποθεματικού αυτού καθίσταται προαιρετικός, όταν το ύψος του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.
- Η καταβολή ετησίου μερίσματος στους μετόχους σε μετρητά, και σε ποσοστό 35% τουλάχιστον των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του καθαρού αποτελέσματος από την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους, είναι υποχρεωτική. Μέρισμα μικρότερο του 35% αλλά όχι μικρότερο του 10% των κερδών μετά φόρου εισοδήματος και μετά το σχηματισμό του κατά νόμο τακτικού αποθεματικού, μπορεί να καταβληθεί με αυξημένη πλειοψηφία επί του συνόλου των μετόχων. Η μη διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση του 80% των μετόχων της Εταιρείας. Η ελληνική εμπορική νομοθεσία επίσης απαιτεί να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την διανομή μερίσματος, οι οποίες έχουν ως εξής:
 - α. Απαγορεύεται η διανομή μερίσματος στους μετόχους εάν η καθαρή θέση της Εταιρείας, όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης είναι, ή μετά από αυτή την διανομή, θα γίνει μικρότερη από τα ίδια κεφάλαια πλέον των μη διανεμομένων αποθεματικών, των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν και των ποσών των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.
 - β. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο όχι μόνο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό, αλλά και κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος συμμορφώνονται πλήρως με τις σχετικές διατάξεις που επιβάλλονται από την νομοθεσία σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια.

(ζ) Κίνδυνος ρευστότητας: Ο κίνδυνος ρευστότητας σχετίζεται με την δυνατότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να εκπληρώσουν της οικονομικές τους υποχρεώσεις, όταν αυτές γίνουν ληξιπρόθεσμες.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας βασίζεται στη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών.

Αναλυτικότερα οι οικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου την 31.12.2022 και την 31.12.2021 αντίστοιχα, με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

Ο Όμιλος				
31.12.2022				
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	55.305	106.172	581.977	743.454
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	71.957	268.590	502.444	842.991
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	9.669	43.310	59.697	112.676
	136.931	418.072	1.144.118	1.699.121
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.218.282	25.336	67.156	1.310.774
Σύνολο	1.355.213	443.408	1.211.274	3.009.895

31.12.2021				
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	56.694	102.638	502.183	661.515
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	73.570	272.910	537.021	883.501
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.343	37.126	75.496	123.965
	141.607	412.674	1.114.700	1.668.981
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.192.136	34.374	73.293	1.299.803
Σύνολο	1.333.743	447.048	1.187.993	2.968.784

Η Εταιρεία				
31.12.2022				
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	39.791	75.583	509.252	624.626
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	64.999	246.074	465.626	776.699
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	8.970	42.269	59.697	110.936
	113.760	363.926	1.034.575	1.512.261
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.048.898	24.177	67.156	1.140.231
Σύνολο	1.162.658	388.103	1.101.731	2.652.492

31.12.2021				
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	51.880	77.184	483.043	612.107
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	62.717	232.810	482.595	778.122
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	10.255	35.391	75.495	121.141
	124.852	345.385	1.041.133	1.511.370
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.023.239	34.374	73.293	1.130.906
Σύνολο	1.148.091	379.759	1.114.426	2.642.276

Ενεργητικό

6. Ενσώματα πάγια ιδιότητα (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Η κίνηση των ιδιοκτητων ενσωμάτων παγίων κατά τη διάρκεια της χρήσεως αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος

	Γήπεδα – Οικόπεδα	Κτήρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος κτήσεως							
1^η Ιανουαρίου 2021	229.519	443.739	59.254	10.788	319.727	51	1.063.078
Προσθήκες	7.701	31.179	3.955	805	25.082	1.026	69.748
Μεταφορά ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση	-	51	-	-	-	(51)	-
Εκποιήσεις	-	(141)	(18)	(162)	(738)	-	(1.059)
Καταστροφές	-	(508)	(16)	(94)	(1.540)	-	(2.158)
Διαγραφές -Μεταφορές	1.182	(1)	1.569	-	530	-	3.280
31^η Δεκεμβρίου 2021	238.402	474.319	64.744	11.337	343.061	1.026	1.132.889
1^η Ιανουαρίου 2022	238.402	474.319	64.744	11.337	343.061	1.026	1.132.889
Προσθήκες	38.014	93.869	7.960	1.589	25.717	1.052	168.201
Μεταφορά ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση	-	1.026	-	-	-	(1.026)	-
Εκποιήσεις	-	(193)	(19)	(289)	(445)	-	(946)
Καταστροφές	-	-	(2)	(119)	(719)	-	(840)
Διαγραφές -Μεταφορές	17	(207)	972	-	1.325	-	2.107
31^η Δεκεμβρίου 2022	276.433	568.814	73.655	12.518	368.939	1.052	1.301.411
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
1^η Ιανουαρίου 2021	-	(132.242)	(42.248)	(8.474)	(188.500)	-	(371.464)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(14.817)	(2.896)	(423)	(19.748)	-	(37.884)
Εκποιήσεις	-	15	2	151	128	-	296
Καταστροφές	-	103	11	93	1.445	-	1.652
Διαγραφές -Μεταφορές	-	1	(230)	-	(264)	-	(493)
31^η Δεκεμβρίου 2021	-	(146.940)	(45.361)	(8.653)	(206.939)	-	(407.893)
1^η Ιανουαρίου 2022	-	(146.940)	(45.361)	(8.653)	(206.939)	-	(407.893)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(16.125)	(3.290)	(553)	(22.288)	-	(42.256)
Εκποιήσεις	-	59	10	260	165	-	494
Καταστροφές	-	-	1	120	678	-	799
Διαγραφές -Μεταφορές	-	190	(222)	-	(677)	-	(709)
31^η Δεκεμβρίου 2022	-	(162.816)	(48.862)	(8.826)	(229.061)	-	(449.565)
Αναπόσβεστη αξία							
31^η Δεκεμβρίου 2021	238.402	327.379	19.383	2.684	136.122	1.026	724.996
31^η Δεκεμβρίου 2022	276.433	405.998	24.793	3.692	139.878	1.052	851.846

Η Εταιρεία

	Γήπεδα – Οικόπεδα	Κτήρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα & μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος κτήσεως							
1^η Ιανουαρίου 2021	189.197	330.595	26.895	7.207	277.873	-	831.767
Πάγια απορροφηθέντων εταιρειών	1.265	2.286	-	4	73	-	3.628
Προσθήκες	7.436	26.902	1.385	174	22.978	-	58.875
Εκποιήσεις	-	(137)	(13)	(87)	(728)	-	(965)
Καταστροφές	-	(508)	(16)	(94)	(1.540)	-	(2.158)
Διαγραφές –Μεταφορές	-	(1)	1.569	-	531	-	2.099
31^η Δεκεμβρίου 2021	197.898	359.137	29.820	7.204	299.187	-	893.246
1^η Ιανουαρίου 2022	197.898	359.137	29.820	7.204	299.187	-	893.246
Προσθήκες	2.446	19.984	2.981	655	23.466	-	49.532
Εκποιήσεις	-	(87)	(19)	(74)	(187)	-	(367)
Καταστροφές	-	-	(2)	(120)	(718)	-	(840)
Διαγραφές –Μεταφορές	18	(207)	971	1	1.324	-	2.107
31^η Δεκεμβρίου 2022	200.362	378.827	33.751	7.666	323.072	-	943.678
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
1^η Ιανουαρίου 2021	-	(78.407)	(18.261)	(6.613)	(154.741)	-	(258.022)
Αποσβέσεις απορροφηθέντων εταιρειών	-	(1.834)	-	(4)	(62)	-	(1.900)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(11.166)	(1.372)	(118)	(18.263)	-	(30.919)
Εκποιήσεις	-	15	-	80	126	-	221
Καταστροφές	-	103	11	93	1.445	-	1.652
Διαγραφές –Μεταφορές	-	-	(229)	-	(264)	-	(493)
31^η Δεκεμβρίου 2021	-	(91.289)	(19.851)	(6.562)	(171.759)	-	(289.461)
1^η Ιανουαρίου 2022	-	(91.289)	(19.851)	(6.562)	(171.759)	-	(289.461)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(11.618)	(1.620)	(182)	(20.653)	-	(34.073)
Εκποιήσεις	-	-	10	73	19	-	102
Καταστροφές	-	-	1	120	678	-	799
Διαγραφές –Μεταφορές	-	189	(222)	-	(676)	-	(709)
31^η Δεκεμβρίου 2022	-	(102.718)	(21.682)	(6.551)	(192.391)	-	(323.342)
Αναπόσβεστη αξία							
31^η Δεκεμβρίου 2021	197.898	267.848	9.969	642	127.428	-	603.785
31^η Δεκεμβρίου 2022	200.362	276.109	12.069	1.115	130.681	-	620.336

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 επί των ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθήκης και υποθήκες ποσού € 564.651 και € 675.251 αντίστοιχα για εξασφάλιση ομολογιακών και λοιπών δανείων. Ομοίως κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 επί των ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθήκης και υποθήκες ποσού € 685.651 και € 695.351 αντίστοιχα για εξασφάλιση δανείων και λοιπών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και Ελληνικό Δημόσιο.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτηρίων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021, αντίστοιχα δε διαφέρει ουσιωδώς από τις ανωτέρω λογιστικές αξίες.

7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Το υπόλοιπο του λογαριασμού “Άυλα περιουσιακά στοιχεία” αφορά σε αναπόσβεστη αξία προγραμμάτων λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2022	2021	2022	2021
Αναπόσβεστη αξία την 1 ^η Ιανουαρίου	14.035	12.449	12.430	10.724
Προσθήκες	2.635	3.831	2.014	3.711
Αποσβέσεις χρήσεως	(2.476)	(2.245)	(2.201)	(2.005)
Εκποιήσεις - Διαγραφές	-	(1)	-	(1)
Αποσβέσεις εκποιηθέντων - διαγραφέντων	-	1	-	1
Αναπόσβεστη αξία την 31 ^η Δεκεμβρίου	14.194	14.035	12.243	12.430
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου	14.194	14.035	12.243	12.430
Αξία κτήσεως	33.248	30.613	27.967	25.953
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(19.054)	(16.578)	(15.724)	(13.523)

8. Επενδύσεις σε ακίνητα

Το υπόλοιπο του λογαριασμού “Επενδύσεις σε ακίνητα” αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2022	2021	2022	2021
Αναπόσβεστη αξία την 1 ^η Ιανουαρίου	4.056	5.302	-	-
Προσθήκες	22	6	-	-
Αποσβέσεις χρήσεως	(75)	(71)	-	-
Εκποιήσεις - Διαγραφές - Μεταφορές	-	(1.181)	-	-
Αναπόσβεστη αξία την 31 ^η Δεκεμβρίου	4.003	4.056	-	-
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου	4.003	4.056	-	-
Αξία κτήσεως	4.296	4.274	-	-
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(293)	(218)	-	-

Σημειώνεται ότι, στον ανωτέρω λογαριασμό περιλαμβάνεται η αναπόσβεστη αξία δικαιώματος χρήσης επί ακινήτου ποσού € 278, στο οποίο ο Όμιλος είναι ενδιάμεσος εκμισθωτής.

9. Ενσώματα πάγια μισθωμένα

Ο Όμιλος εφάρμοσε το ΔΠΧΠ 16 την 1^η Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης.

Επιπλέον, ο Όμιλος επέλεξε να χρησιμοποιεί τις εξαιρέσεις αναγνώρισης του προτύπου για τα συμβόλαια μισθώσεων τα οποία, κατά την ημερομηνία έναρξής τους, έχουν διάρκεια 12 μήνες ή λιγότερο και δεν περιλαμβάνουν δικαίωμα εξαγοράς (βραχυπρόθεσμες μισθώσεις), καθώς και για τις μισθώσεις παγίων μη σημαντικής αξίας. Οι πληρωμές για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις παγίων μη σημαντικής αξίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως έξοδο με σταθερή μέθοδο.

Η κίνηση των μισθωμένων ενσώματων παγίων κατά τη διάρκεια της περιόδου αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος

	Γήπεδα – Οικόπεδα	Κτήρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
1^η Ιανουαρίου 2021	103.197	1.156.867	3.720	12.619	2.426	1.278.829
Προσθήκες	1.377	61.526	2.812	4.134	-	69.849
Λύση μίσθωσης	(659)	(12.115)	-	(382)	-	(13.156)
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	(1.544)	-	(555)	(2.099)
31^η Δεκεμβρίου 2021	103.915	1.206.278	4.988	16.371	1.871	1.333.423
1^η Ιανουαρίου 2022	103.915	1.206.278	4.988	16.371	1.871	1.333.423
Προσθήκες	1.228	72.794	68	5.190	-	79.280
Λύση μίσθωσης	(62)	(59.754)	-	(370)	-	(60.186)
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	(953)	-	(1.344)	(2.297)
31^η Δεκεμβρίου 2022	105.081	1.219.318	4.103	21.191	527	1.350.220
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1^η Ιανουαρίου 2021	(1.735)	(207.079)	(452)	(5.010)	(851)	(215.127)
Αποσβέσεις χρήσεως	(975)	(78.877)	(351)	(3.196)	(254)	(83.653)
Λύση μίσθωσης	265	2.737	-	324	-	3.326
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	220	-	272	492
31^η Δεκεμβρίου 2021	(2.445)	(283.219)	(583)	(7.882)	(833)	(294.962)
1^η Ιανουαρίου 2022	(2.445)	(283.219)	(583)	(7.882)	(833)	(294.962)
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.016)	(79.792)	(402)	(3.759)	(82)	(85.051)
Λύση μίσθωσης	4	17.626	-	341	-	17.971
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	177	-	722	899
31^η Δεκεμβρίου 2022	(3.457)	(345.385)	(808)	(11.300)	(193)	(361.143)
Αναπόσβεστη αξία						
31^η Δεκεμβρίου 2021	101.470	923.059	4.405	8.489	1.038	1.038.461
31^η Δεκεμβρίου 2022	101.624	873.933	3.295	9.891	334	989.077

Η Εταιρεία						
	Γήπεδα – Οικόπεδα	Κτήρια και τεχνικά έργα	Μηχανήματα μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
1 ^η Ιανουαρίου 2021	102.468	1.022.493	2.568	10.997	1.909	1.140.435
Προσθήκες	1.377	59.845	-	4.072	-	65.294
Λύση μίσθωσης	(659)	(11.379)	-	(168)	-	(12.206)
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	(1.544)	-	(555)	(2.099)
31 ^η Δεκεμβρίου 2021	103.186	1.070.959	1.024	14.901	1.354	1.191.424
1 ^η Ιανουαρίου 2022	103.186	1.070.959	1.024	14.901	1.354	1.191.424
Προσθήκες	1.228	59.778	-	5.102	-	66.108
Λύση μίσθωσης	(62)	(1.570)	-	(72)	-	(1.704)
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	(954)	-	(1.344)	(2.298)
31 ^η Δεκεμβρίου 2022	104.352	1.129.167	70	19.931	10	1.253.530
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 ^η Ιανουαρίου 2021	(1.735)	(184.149)	(281)	(4.350)	(760)	(191.275)
Αποσβέσεις χρήσεως	(975)	(67.472)	(137)	(2.822)	(164)	(71.570)
Λύση μίσθωσης	265	2.144	-	144	-	2.553
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	220	-	272	492
31 ^η Δεκεμβρίου 2021	(2.445)	(249.477)	(198)	(7.028)	(652)	(259.800)
1 ^η Ιανουαρίου 2022	(2.445)	(249.477)	(198)	(7.028)	(652)	(259.800)
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.016)	(70.347)	(41)	(3.436)	(33)	(74.873)
Λύση μίσθωσης	4	408	-	53	-	465
Διαγραφές-μεταφορές	-	-	219	-	682	901
31 ^η Δεκεμβρίου 2022	(3.457)	(319.416)	(20)	(10.411)	(3)	(333.307)
Αναπόσβεστη αξία						
31 ^η Δεκεμβρίου 2021	100.741	821.482	826	7.873	702	931.624
31 ^η Δεκεμβρίου 2022	100.895	809.751	50	9.520	7	920.223

10. Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)

Το υπόλοιπο του λογαριασμού “Υπεραξία επιχειρήσεως” αφορά στη διαφορά μεταξύ συνολικού τιμήματος εξαγοράς και εύλογης αξίας (που αναλογεί κατά την εξαγορά) των αποκτηθέντων από την Εταιρεία επιχειρήσεων.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
"Ι & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ"	209.434	209.434	209.434	209.434
Όμιλος "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ"	12.937	12.937	12.937	12.937
Εξαγορά "ΙΝΩ ΑΕ"	1.697	1.697	-	-
Εξαγορά "ΜΑΚΡΟ ΑΕ"	26.236	26.236	-	-
Εξαγορά "ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ"	18.744	18.744	-	-
Εξυγίανση-Μεταβίβαση επιχείρησης "ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕΓΕ"	432.767	432.767	418.435	418.435
	701.815	701.815	640.806	640.806
Λοιπές επιχειρήσεις (Υπεραξία εξαγοράς καταστημάτων)	13.878	10.708	13.427	10.257
Σύνολο	715.693	712.523	654.233	651.063

Στην κλειόμενη χρήση, η μητρική εταιρεία απέκτησε εννέα καταστήματα (Super Market) λιανικού εμπορίου που δραστηριοποιούνται εκτός Αττικής. Η προσθήκη στον λογαριασμό “Υπεραξία επιχειρήσεως” ποσού € 3.170 αφορά στη διαφορά μεταξύ του συνολικού τιμήματος εξαγοράς και της εύλογης αξίας (που αναλογεί κατά την εξαγορά) των αποκτηθέντων από την Εταιρεία καταστημάτων.

Στη χρήση 2015 εξαγοράσθηκαν οι εταιρείες “ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ” (κατά 60%) από την Εταιρεία και “ΜΑΚΡΟ ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕΕ” (κατά 100%) από την κατά 70% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου “ΙΝΩ Α.Ε.”.

Λαμβανομένου υπόψη ότι:

- η εξαγορά κατά 60% της “ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ” ολοκληρώθηκε στις 23.1.2015,
- η εξαγορά κατά 100% της “ΜΑΚΡΟ ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕΕ”, ολοκληρώθηκε στις 30.1.2015
- οι διαδικασίες εξαγοράς και ο έλεγχος των θυγατρικών εταιρειών είχαν προηγηθεί, καθώς και
- το γεγονός ότι για τον υπολογισμό του τιμήματος λήφθηκαν υπόψη τα οικονομικά στοιχεία της 31.12.2014 ο υπολογισμός της υπεραξίας εξαγοράς υπολογίσθηκε με βάση την εύλογη αξία του καθαρού ενεργητικού των εξαγορασθέντων την 31.12.2014 εταιρειών.

Στις 26.9.2016 η εταιρεία “Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” ίδρυσε την κατά 100% θυγατρική εταιρεία “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” (ΕΥΣ ΑΕΕ) η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο των Super Markets.

Με την υπ’ αρ. 8/16.1.2017 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών όπως αυτή διορθώθηκε δυνάμει των αποφάσεων 61/10.2.2017 και 426/18.5.2017 του ιδίου Δικαστηρίου έγιναν δεκτές και επικυρώθηκαν οι από 28.9.2016 συμβάσεις εξυγίανσης των εταιρειών “ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ”, “EXPRESS Μ. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ”, “ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΞΥΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” και “ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΠΕΙΡΑΪΚΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ”.

Με βάση την ανωτέρω απόφαση, περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της βιώσιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας Super Market των ανωτέρω 4 εταιρειών του ομίλου “Μαρινόπουλος” μεταβιβάστηκαν στη θυγατρική “ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 106β και 106θ του Ν.3588/2007. Η προσθήκη στον λογαριασμό “Υπεραξία επιχειρήσεων” ποσού € 457.767 αφορά στη διαφορά μεταξύ του συνολικού τιμήματος εξαγοράς και εύλογης αξίας (που αναλογεί κατά την εξαγορά) των αποκτηθέντων από την Εταιρεία εξυγιανθεισών επιχειρήσεων κλάδου Super Markets του ομίλου “Μαρινόπουλος” με ημερομηνία εξαγοράς 28.2.2017.

Η κατά την από 28.2.2017 υπολογισθείσα υπεραξία ποσού € 457.767 για τον Όμιλο και € 409.578 για την Εταιρεία προσαρμόστηκε κατά την 31.12.2022 σε ποσό € 432.767 για τον Όμιλο και € 418.435 για την Εταιρεία. Η διαφορά της υπεραξίας ποσού € 25.000 για τον Όμιλο αφορά σε σωρευμένη απομείωση της αρχικά υπολογισθείσας υπεραξίας για την “GUEDO HOLDINGS LTD”. Η επαύξηση της αρχικά υπολογισθείσας υπεραξίας κατά ποσό € 8.857 για την Εταιρεία προέκυψε από την απορρόφηση των εταιρειών του ομίλου “Μαρινόπουλος” “ΜΑΡΚΕΤΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε.” (2018, € 2.136), “ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ ΑΕ” (2018, € 3.767) και “ΚΡΟΝΟΣ - Ν. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΑΕΒΕ” (2021, € 2.954).

Ανάλυση του υπολογισμού της εξ € 701.815 υπεραξίας, της 31.12.2022, παρατίθεται ακολούθως:

31 ^η Δεκεμβρίου 2022					Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
	Ημερομηνία υπολογισμού υπεραξίας	% εξαγοράς	Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων αποκτηθείσας	Τίμημα εξαγοράς	Υπεραξία (Goodwill)	Υπεραξία (Goodwill)
"Ι & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ"	27.6.2006	39,487%	73.460	199.903	126.443	126.443
"Ι & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ"	30.11.2006	25,666%	49.169	132.159	82.990	82.990
		65,153%	122.629	332.062	209.433	209.433
Όμιλος "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ"	13.7.2007	100,00%	(1.578)	11.359	12.938	12.938
"The Mart" (πρώην "ΙΝΩ ΑΕ")	30.6.2010	49,00%	867	2.565	1.697	-
"ΜΑΚΡΟ ΑΕ" (εξαγορά και απορρόφηση από "ΙΝΩ ΑΕ")	31.12.2014	100,00%	46.750	72.987	26.236	-
"ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ"	31.12.2014	60,00%	5.845	24.588	18.744	-
Απόκτηση βιώσιμης δραστηριότητας των εξυγιανθεισών επιχειρήσεων του ομίλου "Μαρινόπουλος"	28.2.2017	100,00%	(432.767)	-	432.767	418.435
Σύνολο			(258.254)	443.561	701.815	640.806

31 ^η Δεκεμβρίου 2021					Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
	Ημερομηνία υπολογισμού υπεραξίας	% εξαγοράς	Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων αποκτηθείσας	Τίμημα εξαγοράς	Υπεραξία (Goodwill)	Υπεραξία (Goodwill)
"I & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ"	27.6.2006	39,487%	73.460	199.903	126.443	126.443
"I & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ"	30.11.2006	25,666%	49.169	132.159	82.990	82.990
		65,153%	122.629	332.062	209.433	209.433
Όμιλος "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ"	13.7.2007	100,00%	(1.578)	11.359	12.938	12.938
"The Mart" (πρώην "ΙΝΩ ΑΕ")	30.6.2010	49,00%	867	2.565	1.697	-
"ΜΑΚΡΟ ΑΕ" (εξαγορά και απορρόφηση από "ΙΝΩ ΑΕ")	31.12.2014	100,00%	46.750	72.987	26.236	-
"ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ"	31.12.2014	60,00%	5.845	24.588	18.744	-
Απόκτηση βιώσιμης δραστηριότητας των εξυγιανθεισών επιχειρήσεων του ομίλου "Μαρινόπουλος"	28.2.2017	100,00%	(432.767)	-	432.767	418.435
Σύνολο			(258.254)	443.561	701.815	640.806

Η αρχικά υπολογισθείσα υπεραξία ποσού € 457.767, προέκυψε από την απόκτηση των εξυγιανθεισών επιχειρήσεων κλάδου Super Markets του ομίλου "Μαρινόπουλος", μετά τις διορθώσεις λαθών και τις προσαρμογές ως προς την απομείωση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων.

11. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

	Έδρα - Χώρα	31.12.2022		31.12.2021	
		% Συμμετοχής	Αξία κτήσεως	% Συμμετοχής	Αξία κτήσεως
GUEDO HOLDINGS LTD	Κύπρος	100%	80.553	100%	77.053
ZEYΞH AE	Ελλάδα	68,61%	1.800	68,61%	1.800
The Mart AEE (πρώην ΙΝΩ ΑΕ)	Ελλάδα	49%	2.448	49%	2.448
ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	60%	24.588	60%	24.588
			109.389		105.889
Μείον: Απομείωση Συμμετοχών			(36.800)		(36.800)
			72.589		69.089

Στην κλειόμενη χρήση η θυγατρική εταιρεία GUEDO HOLDINGS LTD προέβη σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά ποσό € 3.500, το οποίο κάλυψε αποκλειστικά η μητρική Εταιρεία.

Εντός της χρήσης 2021 η Εταιρεία προέβη σε σχηματισμό πρόβλεψης απομείωσης της επένδυσής της στην Κύπρο κατά ποσό € 10.000 (σωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 35.000). Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι την 31.12.2022 δεν συντρέχει περίπτωση περαιτέρω απομείωσης της αξίας κτήσεως των επενδύσεων.

12. Παράγωγα

Ο Όμιλος						
Κατηγορία παραγώγου	Αξία κτήσεως	31.12.2022		31.12.2021		
		Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση	Αξία κτήσεως	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Παράγωγο αντιστάθμισης	-	41.917	41.917	-	-	-
	-	41.917	41.917	-	-	-

Η Εταιρεία

Κατηγορία παραγώγου	31.12.2022			31.12.2021		
	Αξία κτήσεως	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση	Αξία κτήσεως	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Παράγωγο αντιστάθμισης	-	37.845	37.845	-	-	-
	-	37.845	37.845	-	-	-

Ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν παράγωγα προϊόντα ανταλλαγής επιτοκίων (Interest Rate Swaps) ως αντισταθμιστικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συγκεκριμένα για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου που προέρχεται από ομολογιακά δάνεια και συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31.12.2022, έχουν συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίου για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου, ονομαστικής αξίας ποσού € 916.524 και 822.560 αντίστοιχα. Το κόστος κτήσης των παραγώγων είναι μηδενικό και η εύλογή τους αξία, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, ανήλθε σε € 41.917 για τον Όμιλο και σε € 37.845 για την Εταιρεία, η οποία καταχωρίστηκε, μετά την αφαίρεση του αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, σε αύξηση του αποθεματικού αντιστάθμισης ταμειακών ροών της καθαρής θέσης, μέσω της κατάστασης συνολικού αποτελέσματος.

Για σκοπούς αποτίμησης στην εύλογη αξία τα παράγωγα διαβαθμίζονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 2 διότι η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες περιλαμβάνουν μοντέλα παρούσας αξίας και άλλα μοντέλα που βασίζονται σε παρατηρήσιμες παραμέτρους. Η εύλογη αξία τους προκύπτει από μοντέλα προεξοφλημένων ταμειακών ροών, που είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, με χρήση της κατάλληλης καμπύλης επιτοκίου.

Η εύλογη αξία των παραγώγων παρέχεται από τα πιστωτικά ιδρύματα με τα οποία η Εταιρεία έχει συνάψει τις σχετικές συμβάσεις και αντανακλούν καλόπιστα παραδοχές και εκτιμήσεις των ιδρυμάτων, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση για τα σχετικά δεδομένα της αγοράς.

13. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δοθείσες εγγυήσεις ενοικίων	12.480	12.035	12.101	11.839
Λοιπές εγγυήσεις (ΔΕΗ-ΟΤΕ-κλπ.)	1.591	1.552	1.419	1.385
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	84	86	2.906	2.906
Σύνολο	14.155	13.673	16.426	16.130

14. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Εμπορεύματα	422.116	359.273	340.931	285.561
Πρώτες και βοηθητικές ύλες - Αναλώσιμα υλικά	24.118	19.408	22.465	17.755
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	6.455	9.332	3.949	6.920
	452.689	388.013	367.345	310.236
Προβλέψεις απομείωσης για επισφαλείς προκαταβολές	(61)	(61)	(61)	(61)
Σύνολο	452.628	387.952	367.284	310.175

15. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Απαιτήσεις από πελάτες	27.686	29.254	73.308	60.187
Επιταγές εισπρακτέες	3.918	3.608	3.230	3.273
Διατακτικές υπό εκκαθάριση	9.061	8.659	9.061	8.659
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	844	695	844	695
	41.509	42.216	86.443	72.814
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(28.171)	(28.087)	(27.447)	(27.363)
	13.338	14.129	58.996	45.451
Χρεώστες διάφοροι	24.270	23.174	21.707	21.293
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο για προκαταβλημένους φόρους	1.991	1.709	1.330	1.032
Εκπτώσεις υπό διακανονισμό	40.993	28.592	37.175	26.143
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	13.058	8.149	9.770	6.850
Αγορές υπό παραλαβή	-	133	-	133
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	16.747	18.459	16.673	18.313
Έξοδα επομένων χρήσεων	1.693	1.593	1.153	1.052
	98.752	81.809	87.808	74.816
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(19.302)	(19.503)	(17.843)	(18.044)
	79.450	62.306	69.965	56.772
Σύνολο	92.788	76.435	128.961	102.223

Η ενηλικίωση των από εμπορική δραστηριότητα προερχομένων απαιτήσεων παρατίθεται στη συνέχεια:

Ο Όμιλος				
31.12.2022				
	Υπόλοιπο 31.12.2022	Ενήμερες μη απομειωθείσες απαιτήσεις	Ληξιπρόθεσμες από 1 έως 360 ημέρες	Ληξιπρόθεσμες πάνω από 360 ημέρες
Απαιτήσεις από πελάτες και επιταγές εισπρακτέες	3.433	2.457	257	719
Διατακτικές υπό εκκαθάριση	9.061	9.061	-	-
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	844	844	-	-
Σύνολο	13.338	12.362	257	719
31.12.2021				
	Υπόλοιπο 31.12.2021	Ενήμερες μη απομειωθείσες απαιτήσεις	Ληξιπρόθεσμες από 1 έως 360 ημέρες	Ληξιπρόθεσμες πάνω από 360 ημέρες
Απαιτήσεις από πελάτες και επιταγές εισπρακτέες	4.775	3.399	1.016	360
Διατακτικές υπό εκκαθάριση	8.659	8.659	-	-
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	695	695	-	-
Σύνολο	14.129	12.753	1.016	360

Η Εταιρεία				
31.12.2022				
	Υπόλοιπο 31.12.2022	Ενήμερες μη απομειωθείσες απαιτήσεις	Ληξιπρόθεσμες από 1 έως 360 ημέρες	Ληξιπρόθεσμες πάνω από 360 ημέρες
Απαιτήσεις από πελάτες και επιταγές εισπρακτέες	49.091	48.342	224	525
Διατακτικές υπό εκκαθάριση	9.061	9.061	-	-
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	844	844	-	-
Σύνολο	58.996	58.247	224	525
31.12.2021				
	Υπόλοιπο 31.12.2021	Ενήμερες μη απομειωθείσες απαιτήσεις	Ληξιπρόθεσμες από 1 έως 360 ημέρες	Ληξιπρόθεσμες πάνω από 360 ημέρες
Απαιτήσεις από πελάτες και επιταγές εισπρακτέες	36.097	34.954	999	144
Διατακτικές υπό εκκαθάριση	8.659	8.659	-	-
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	695	695	-	-
Σύνολο	45.451	44.308	999	144

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά καθώς, εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης διάρκειας τους, η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, αποτελούν μια λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

16. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Ο Όμιλος

31 ^η Δεκεμβρίου 2022				
Κατηγορία Αξιογράφου	Αξία κτήσεως	Απομειώσεις	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	7.784	-	(5.177)	2.607
Μετοχές μη εισηγμένες σε ΧΑ	852	(27)	(88)	737
Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων	294	(247)	16	63
	8.930	(274)	(5.249)	3.407
31 ^η Δεκεμβρίου 2021				
Κατηγορία Αξιογράφου	Αξία κτήσεως	Απομειώσεις	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	7.947	-	(5.269)	2.678
Μετοχές μη εισηγμένες σε ΧΑ	447	(27)	(27)	393
Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων	294	(247)	14	61
	8.688	(274)	(5.282)	3.132

Η Εταιρεία

31 ^η Δεκεμβρίου 2022				
Κατηγορία Αξιογράφου	Αξία κτήσεως	Απομειώσεις	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	6.693	-	(4.225)	2.468
Μετοχές μη εισηγμένες σε ΧΑ	4	-	-	4
	6.697	-	(4.225)	2.472

Κατηγορία Αξιογράφου	31 ^η Δεκεμβρίου 2021			
	Αξία κτήσεως	Απομειώσεις	Αποθεματικό Αποτίμησης	Αποτίμηση
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	6.692	-	(4.327)	2.365
Μετοχές μη εισηγμένες σε ΧΑ	4	-	-	4
	6.696	-	(4.327)	2.369

Κατά τη χρήση 2022 δεν προέκυψαν ενδείξεις σχηματισμού απομείωσης για τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Τα ανωτέρω αξιόγραφα κατηγοριοποιούνται στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας:

Ο Όμιλος

	31 ^η Δεκεμβρίου 2022			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.670	-	737	3.407

	31 ^η Δεκεμβρίου 2021			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.739	-	393	3.132

Η Εταιρεία

	31 ^η Δεκεμβρίου 2022			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.468	-	4	2.472

	31 ^η Δεκεμβρίου 2021			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.365	-	4	2.369

Την 31^η Δεκεμβρίου 2022 το κέρδος αποτίμησης των αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, ποσού € 53 για τον Όμιλο και € 101 για την Εταιρεία αντίστοιχα (31^η Δεκεμβρίου 2021 ζημία € 691 για τον Όμιλο και € 586 για την Εταιρεία αντίστοιχα), αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

17. Χρηματικά διαθέσιμα

Τα διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ταμείο	11.497	9.612	9.205	7.826
Καταθέσεις όψεως	162.778	238.587	139.593	196.654
Καταθέσεις προθεσμίας	24.800	10.100	21.000	1.000
Σύνολο	199.075	258.299	169.798	205.480

Τα ανωτέρω υπόλοιπα των λογαριασμών όψεως και προθεσμίας είναι κατατεθειμένα, κυρίως, στις ελληνικές συστημικές τράπεζες, οι οποίες για σκοπούς διαβάθμισης πιστωτικού κινδύνου κατατάσσονται από Β έως Β- σύμφωνα με το Διεθνή Οίκο Πιστοληπτικής Αξιολόγησης STANDARD & POOR's.

Το επιτόκιο καταθέσεων διαθεσίμων των τραπεζών είναι κλιμακούμενο βάσει του εκάστοτε διαθεσίμου υπολοίπου.

Παθητικό

18. Καθαρή Θέση

- Μετοχικό κεφάλαιο

Το εξ € 24.000 υπόλοιπο του μετοχικού κεφαλαίου την 31^η Δεκεμβρίου 2022 διαιρείται σε 24.000.000 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1,00 ευρώ εκάστης. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31^η Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν σε € 24.000 διαιρούμενο σε 24.000.000 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1,00 ευρώ εκάστης, το οποίο συμψηφίσθηκε, με βάση τις προβλεπόμενες από το Νόμο σχετικές διατάξεις, λόγω της συγχώνευσης με απορρόφηση της μητρικής εταιρείας "Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε." από την θυγατρική της "ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε."

- Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με το άρθρο 158 του Ν. 4548/2018, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να παρακρατεί από τα καθαρά λογιστικά της κέρδη ελάχιστο ποσοστό 5% ετησίως ως τακτικό αποθεματικό. Η παρακράτηση παύει να είναι υποχρεωτική όταν το σύνολο του τακτικού αποθεματικού υπερβεί το εν τρίτο (1/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό, το οποίο είναι φορολογημένο, δεν μπορεί να διανεμηθεί καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της Εταιρείας και προορίζεται για την κάλυψη τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει τακτικό αποθεματικό λόγω του ζημιολογίου αποτελέσματος των χρήσεων 2016-2019. Αποτέλεσμα της συγχώνευσης με απορρόφηση από την Εταιρεία, την 31.12.2018, των κατά 100% θυγατρικών της εταιρειών "ΜΑΡΚΕΤΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε." και "ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ ΑΕ" ήταν η εισφορά τακτικού αποθεματικού ποσού € 22. Εντός της προηγούμενης χρήσης το τακτικό αποθεματικό αυξήθηκε κατά € 338, ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης με απορρόφηση από την Εταιρεία, την 31.12.2021, της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας "ΚΡΟΝΟΣ – Ν. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΑΕΒΕ". Την 31.12.2022 το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται για την Εταιρεία σε € 360 (την 31^η Δεκεμβρίου 2021 σε € 360) ενώ για τον Όμιλο σε € 1.140 (την 31^η Δεκεμβρίου 2021 σε € 1.086). Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ποσού € 2.266.

- Αποτελέσματα εις νέον

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αποθεματικά από αφορολόγητα και κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα	3.392	3.392	1.269	1.269
Έκτακτα αποθεματικά	3.609	3.609	3.609	3.609
ΔΛΠ 19 αναλογιστικά αποτελέσματα απ' ευθείας στην καθαρή θέση	(1.658)	(1.084)	(1.850)	(1.222)
Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	32.695	-	29.519	-
Αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση	(4.095)	(4.121)	(3.296)	(3.375)
	26.942	(5.205)	24.373	(4.597)
Αποτελέσματα (κέρδη) εις νέον προηγούμενων χρήσεων	118.021	66.101	142.779	96.522
Αποτελέσματα απορροφηθείσας θυγατρικής	-	(338)	-	(9.243)
Αλλαγή λογιστικής αρχής	-	-	-	-
Αποτελέσματα (κέρδη) χρήσεως	48.778	53.923	45.320	55.501
	166.799	119.686	188.099	142.780
Σύνολο	200.742	121.482	217.350	143.061

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχει υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αφού δεν υπάρχει πρόθεση διανομής τους. Σε περίπτωση που αυτά διανεμηθούν, τα αποτελέσματα θα επιβαρυνθούν με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος.

Η κίνηση των αναλογιστικών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απ' ευθείας στην καθαρή θέση σύμφωνα με το ΔΛΠ 19, αναλύεται ως κατωτέρω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 ^η Δεκεμβρίου		31 ^η Δεκεμβρίου	
	2022	2021	2022	2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(1.084)	123	(1.222)	59
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) χρήσεως	(736)	(1.551)	(805)	(1.644)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	162	344	177	363
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(1.658)	(1.084)	(1.850)	(1.222)
Σωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) απ' ευθείας στην καθαρή θέση	(2.130)	(1.394)	(2.376)	(1.571)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	472	310	526	349

Η κίνηση του αποθεματικού αποτίμησης των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 ^η Δεκεμβρίου		31 ^η Δεκεμβρίου	
	2022	2021	2022	2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	-	-	-	-
Διαφορά εύλογης αξίας χρήσης παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών	41.917	-	37.845	-
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	(9.222)	-	(8.326)	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	32.695	-	29.519	-
Σωρευμένο αποθεματικό αποτίμησης παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών	41.917	-	37.845	-
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	(9.222)	-	(8.326)	-

Η κίνηση του αποθεματικού αποτίμησης των αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 ^η Δεκεμβρίου		31 ^η Δεκεμβρίου	
	2022	2021	2022	2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(4.121)	(3.490)	(3.375)	(2.843)
Διαφορά εύλογης αξίας χρήσης αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	53	(691)	101	(586)
Μεταφορά στο υπόλοιπο εις νέο λόγω πώλησης	(20)	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	(7)	60	(22)	54
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(4.095)	(4.121)	(3.296)	(3.375)
Σωρευμένο αποθεματικό αποτίμησης αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(5.249)	(5.282)	(4.225)	(4.327)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	1.154	1.161	930	952

Σύμφωνα με τα τηρούμενα κατά την Ελληνική Φορολογική Νομοθεσία λογιστικά βιβλία στη χρήση 2008 σχηματίστηκε αφορολόγητο αποθεματικό κερδών από συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης ακινήτων (sale and leaseback) συνολικού ποσού € 128.457.

Για το ανωτέρω σχηματισθέν αφορολόγητο αποθεματικό δεν έχει υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αφού δεν υπάρχει πρόθεση διανομής του και σε περίπτωση που αυτό διανεμηθεί, τα αποτελέσματα θα επιβαρυνθούν με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος.

- Διανομή μερισμάτων

Με βάση την ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται στην ετήσια καταβολή μερίσματος, κατά ποσοστό τουλάχιστον 35% των μετά φόρων κερδών, μετά την κράτηση του τακτικού αποθεματικού, εκτός αν αποφασισθεί διαφορετικά από την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Από τα σωρευμένα κέρδη της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη διανομή κερδών συνολικού ποσού € 18.000.

19. Μακροπρόθεσμα δάνεια

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αντίστοιχα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ομολογιακά δάνεια	630.586	549.786	527.272	505.192
Λοιπά μακροπρόθεσμα δάνεια	57.563	55.035	57.563	55.035
Σύνολο	688.149	604.821	584.835	560.227

Πρόσθετες πληροφορίες για τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 παρατίθενται ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	744.162	661.555	624.626	612.107
Μείον: Αναπόσβεστα έξοδα έκδοσης	(708)	(40)	-	-
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος (Σημ. 26)	(55.305)	(56.694)	(39.791)	(51.880)
Μακροπρόθεσμο μέρος δανείων	688.149	604.821	584.835	560.227

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης η εύλογη αξία των ομολογιακών δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021, αντίστοιχα δεν διαφέρει ουσιωδώς από τις ανωτέρω λογιστικές αξίες.

Οι ετήσιες δόσεις κεφαλαίου που απαιτούνται για να αποπληρωθούν όλα τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021, έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μέχρι ένα χρόνο	55.305	56.694	39.791	51.880
Από 2 έως 5 χρόνια	106.172	102.638	75.583	77.184
Πάνω από 5 χρόνια	581.977	502.183	509.252	483.043
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	743.454	661.515	624.626	612.107

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα των μακροπρόθεσμων δανείων καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 33).

20. Υποχρεώσεις μισθώσεων

Το συνολικό υπόλοιπο υποχρεώσεων από συμβάσεις χρηματοδοτικών και λειτουργικών μισθώσεων αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις μισθώσεων	955.667	1.007.466	887.635	899.263
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(81.626)	(84.913)	(73.969)	(72.972)
Μακροπρόθεσμο μέρος	874.041	922.553	813.666	826.291

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022		31.12.2022	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	106.643	81.626	97.231	73.969
Από 2 έως 5 έτη	387.301	311.899	361.763	288.343
Πέραν των 5 ετών	691.349	562.142	646.015	525.323
Σύνολο ελάχιστων καταβολών μίσθωσης	1.185.293	955.667	1.105.009	887.635
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(229.626)	-	(217.374)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών μίσθωσης	955.667	955.667	887.635	887.635

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2021		31.12.2021	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	109.653	84.913	94.924	72.972
Από 2 έως 5 έτη	388.093	310.036	338.217	268.200
Πέραν των 5 ετών	743.586	612.517	682.423	558.091
Σύνολο ελάχιστων καταβολών μίσθωσης	1.241.332	1.007.466	1.115.564	899.263
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(233.866)	-	(216.301)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών μίσθωσης	1.007.466	1.007.466	899.263	899.263

Το χρηματοοικονομικό κόστος των υποχρεώσεων μισθώσεων καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 33).

Ανάλογα με το είδος της σύμβασης μίσθωσης, οι ανωτέρω υποχρεώσεις μισθώσεων έχουν ως ακολούθως:

ι. Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων:

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) ανέρχονται την 31.12.2022 για τον Όμιλο και την Εταιρεία στο ποσό των € 112.676 και € 110.936 αντίστοιχα (31.12.2021: € 123.965 και € 121.141 αντίστοιχα) ποσό που αφορά κυρίως στο ανεξόφλητο μέρος της από 30.6.2008 σύμβασης πώλησης και επαναγοράς με χρηματοδοτική μίσθωση των λειτουργικών ακινήτων της Εταιρείας. Η εξόφληση της ανωτέρω υποχρέωσης ορίστηκε σε 20 έτη αρχής γενομένης από την 30^η Ιουνίου 2008.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	112.676	123.965	110.936	121.141
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος (Σημ. 26)	(9.669)	(11.343)	(8.970)	(10.255)
Μακροπρόθεσμο μέρος	103.007	112.622	101.966	110.886

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021, που προέρχονται από τις συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022		31.12.2022	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	12.978	9.669	12.217	8.970
Από 2 έως 5 έτη	53.608	43.310	52.530	42.269
Πέραν των 5 ετών	60.380	59.697	60.380	59.697
Σύνολο ελάχιστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	126.966	112.676	125.127	110.936
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(14.290)	-	(14.191)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	112.676	112.676	110.936	110.936

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2021		31.12.2021	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	13.304	11.343	12.114	10.255
Από 2 έως 5 έτη	42.919	37.126	41.080	35.391
Πέραν των 5 ετών	76.869	75.496	76.869	75.495
Σύνολο ελάχιστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	133.092	123.965	130.063	121.141
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(9.127)	-	(8.922)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	123.965	123.965	121.141	121.141

ii. Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	842.991	883.501	776.699	778.122
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος (Σημ. 26)	(71.957)	(73.570)	(64.999)	(62.717)
Μακροπρόθεσμο μέρος	771.034	809.931	711.700	715.405

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, που προέρχονται από τις συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022		31.12.2022	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	93.665	71.957	85.014	64.999
Από 2 έως 5 έτη	333.693	268.590	309.233	246.074
Πέραν των 5 ετών	630.969	502.444	585.636	465.626
Σύνολο ελάχιστων καταβολών λειτουργικών μισθώσεων	1.058.327	842.991	979.883	776.699
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(215.336)	-	(203.184)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών λειτουργικών μισθώσεων	842.991	842.991	776.699	776.699

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2021		31.12.2021	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	96.349	73.570	82.810	62.717
Από 2 έως 5 έτη	345.174	272.910	297.137	232.810
Πέραν των 5 ετών	666.717	537.021	605.554	482.595
Σύνολο ελάχιστων καταβολών λειτουργικών μισθώσεων	1.108.240	883.501	985.501	778.122
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(224.739)	-	(207.379)	-
Παρούσα αξία ελάχιστων καταβολών λειτουργικών μισθώσεων	883.501	883.501	778.122	778.122

21. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ρυθμισμένες

Οι ρυθμισμένες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν, κυρίως, σε υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο, τον ΕΦΚΑ, το ΤΕΑΥΕΤ και τη ΔΕΗ που μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία λόγω της απόκτησης/εξυγίανσης της ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ. Οι υποχρεώσεις αυτές σύμφωνα με το πτωχευτικό δικαστήριο θα εξοφληθούν σε δόσεις για μια περίοδο από 3 έως 21 έτη.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ρυθμισθείσες οφειλές φόρων	39.739	40.006	38.232	40.006
Ρυθμισθείσες οφειλές ΕΦΚΑ	58.536	61.779	57.630	61.779
Ρυθμισθείσες οφειλές ΤΕΑΥΕΤ	1.140	1.205	1.140	1.205
Λοιπές ρυθμισθείσες οφειλές	9.569	22.162	9.569	22.162
	108.984	125.152	106.571	125.152
Μείον: Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση (Σημ. 26)	(16.492)	(17.485)	(15.238)	(17.485)
	92.492	107.667	91.333	107.667

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος 31.12.2022		Η Εταιρεία 31.12.2022	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	17.969	16.492	16.702	15.238
Από 2 έως 5 έτη	30.049	25.336	28.867	24.176
Πέραν των 5 ετών	72.360	67.156	72.360	67.157
Σύνολο καταβολών ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	120.378	108.984	117.929	106.571
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(11.394)	-	(11.358)	-
Παρούσα αξία καταβολών ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	108.984	108.984	106.571	106.571

	Ο Όμιλος 31.12.2021		Η Εταιρεία 31.12.2021	
	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως ένα έτος	19.228	17.485	19.228	17.485
Από 2 έως 5 έτη	39.491	34.374	39.491	34.374
Πέραν των 5 ετών	79.537	73.293	79.537	73.293
Σύνολο καταβολών ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	138.256	125.152	138.256	125.152
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(13.104)	-	(13.104)	-
Παρούσα αξία καταβολών ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	125.152	125.152	125.152	125.152

Το χρηματοοικονομικό κόστος των ανωτέρω ρυθμισμένων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 33).

22. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

(α) Σύνταξη: Οι υπάλληλοι της Εταιρείας καλύπτονται με ένα από τα διάφορα υποστηριγμένα από το Ελληνικό κράτος συνταξιοδοτικά ταμεία. Κάθε υπάλληλος απαιτείται να καταβάλει ένα ποσό του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, μαζί με την Εταιρεία που καταβάλει επίσης ένα ποσό. Κατά την αποχώρηση, το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι αρμόδιο για την πληρωμή των συντάξεων των υπαλλήλων. Έτσι, η επιχείρηση δεν έχει καμία νομική ή εποικοδομητική υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές παροχές στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου. Οι εισφορές προς τα ασφαλιστικά ταμεία για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα χρήσης και ανήλθαν σε € 109.408 και € 99.487 για τον Όμιλο, αντίστοιχα και σε € 86.522 και € 95.552 για την Εταιρεία, αντίστοιχα (Σημείωση 28).

(β) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού: Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απόλυσης ή συνταξιοδότησεώς του. Αν ο εργαζόμενος παραμείνει στην Εταιρεία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί κανονικά, δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με το 40% της αποζημιώσεως που θα έπαιρνε αν απολυόταν την ίδια μέρα. Ο ελληνικός εμπορικός νόμος, προβλέπει ότι οι εταιρείες θα πρέπει να σχηματίζουν πρόβλεψη που αφορά το σύνολο του προσωπικού και τουλάχιστον για την υποχρέωση που δημιουργείται επί αποχωρήσεως λόγω συνταξιοδότησεως (40% της συνολικής υποχρέωσης).

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού προσδιορίστηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική υποχρέωση που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα των χρήσεων από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 καθώς και την κίνηση των

σχετικών λογαριασμών υποχρεώσεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στον συνημμένο Ισολογισμό της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Παρούσα αξία δεδουλευμένων υποχρεώσεων	37.167	34.358	33.502	31.036
Αναγνωρισθέντα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	2.130	1.394	2.376	1.571
Καθαρή υποχρέωση στον Ισολογισμό	39.297	35.752	35.878	32.607

Δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσεων:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.654	3.990	4.199	3.572
Επιτοκιακό κόστος	358	307	326	279
Έξοδο χρήσεως	5.012	4.297	4.525	3.851
Επίδραση περικοπής-διακανονισμού /				
Τερματικές παροχές	-	287	-	272
Συνολικό έξοδο χρήσεως	5.012	4.584	4.525	4.123

Τα ανωτέρω έξοδα επιμερίσθηκαν στις βασικές λειτουργίες της Εταιρείας, ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κόστος πωλήσεων	121	99	121	99
Έξοδα διάθεσης	3.828	3.467	3.445	3.103
Έξοδα διοίκησης	705	711	633	642
Χρηματοοικονομικό κόστος	358	307	326	279
	5.012	4.584	4.525	4.123

Η κίνηση της σχετικής υποχρέωσης έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρέωση στην έναρξη της χρήσεως	35.752	30.719	32.607	27.899
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.654	3.990	4.199	3.572
Επιτοκιακό κόστος	358	307	326	279
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(2.203)	(1.102)	(2.059)	(1.059)
Επίδραση περικοπής-διακανονισμού /				
Τερματικές παροχές	-	287	-	272
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες	736	1.551	805	1.644
Υποχρέωση στο τέλος της χρήσεως	39.297	35.752	35.878	32.607

Σύμφωνα με το νέο αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, τα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τους επαναυπολογισμούς της παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, αναγνωρίζονται πλέον στην καθαρή θέση. Η κίνηση του αποθεματικού αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)				
στην έναρξη της χρήσεως	(1.394)	157	(1.571)	73
Αναλογιστικές κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	(736)	(1.551)	(805)	(1.644)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)				
στην λήξη της χρήσεως	(2.130)	(1.394)	(2.376)	(1.571)

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,50%	1,00%	3,50%	1,00%
Μέση ετήσια αύξηση πληθωρισμού	2,80%	1,80%	2,80%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών				
- Ερχόμενη τριετία	3,00%	0,75%	3,00%	0,75%
- Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση μισθολογίου	3,00%	0,75%	3,00%	0,75%
Μέση εναπομένουσα διάρκεια αποπληρωμής παροχών (duration)	18,17	18,28	18,09	18,18

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Έτσι:

- Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5 % μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 2,9 % ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5 % μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 3 %.
- Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,25 % μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 1,5 % ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,25 % θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 1,5 %.

Ο αριθμός του, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε για τον Όμιλο σε 34.419 εργαζομένους (31^η Δεκεμβρίου 2021: 31.736 εργαζομένους) και για την Εταιρεία σε 29.814 εργαζομένους (31^η Δεκεμβρίου 2021: 27.462 εργαζομένους).

23. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προβλέψεις

Την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προβλέψεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις				
ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	21.774	25.520	21.774	25.520
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	973	973	-	-
Επιχορηγήσεις παγίων (αναπόσβεστο)	2.828	2.913	-	-
Δάνεια από συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	4.268	4.268
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	928	3.327	908	899
Σύνολο	26.503	32.733	26.950	30.687

Οι ανωτέρω δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate) αφορούν σε εφαρμογή της μεθοδολογίας του αποτελεσματικού επιτοκίου σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 9.

Η κίνηση των προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο στην έναρξη της χρήσεως	973	4.735	-	3.762
Σχηματισθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	-	-	-
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	-	(3.762)	-	(3.762)
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως	973	973	-	-

Η κίνηση των ληφθέντων επιχορηγήσεων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο στην έναρξη της χρήσεως	2.913	2.999	-	-
Ληφθείσες επιχορηγήσεις χρήσεως	-	-	-	-
Μεταφορά σε αποτελέσματα χρήσεως (αποσβέσεις)	(85)	(86)	-	-
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως	2.828	2.913	-	-
Αναπόσβεστη αξία επιχορηγήσεων παγίων	2.828	2.913	-	-
Σύνολο ληφθέντων επιχορηγήσεων	4.281	4.281	-	-
Σύνολο αποσβεσθέντων επιχορηγήσεων	(1.453)	(1.368)	-	-

Το χρηματοοικονομικό κόστος των ανωτέρω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 33).

24. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, οι υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας προς τους προμηθευτές και τους λοιπούς πιστωτές της αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προμηθευτές	496.029	425.654	368.377	297.932
Επιταγές πληρωτέες	461.290	540.729	445.071	520.966
	957.319	966.383	813.448	818.898
Πιστωτές διάφοροι	116.374	99.085	105.111	88.568
Επιταγές πληρωτέες πιστωτών	39.379	39.793	39.379	39.793
Προκαταβολές πελατών	790	785	410	493
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	1.446	1.716	1.338	1.661
Μερίσματα – προμερίσματα πληρωτέα	11	119	11	119
Φόροι & τέλη εκτός φόρου εισοδήματος	37.505	33.267	31.435	27.690
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	28.363	25.894	24.797	22.499
Αγορές υπό τακτοποίηση	71	293	-	-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	20.532	7.316	17.731	6.033
	244.471	208.268	220.212	186.856
Σύνολο	1.201.790	1.174.651	1.033.660	1.005.754

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά καθώς, εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης διάρκειάς τους, η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, αποτελούν μια λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

25. Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια

Τα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, αναλύονται ως ακολούθως:

Σύνολο	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
	51.895	53.273	46.895	53.273

Την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 ως επιτόκιο βραχυπρόθεσμου δανεισμού σε ευρώ λογίζεται το Euribor μηνός/τριμήνου πλέον κυμαινόμενου, κατά τράπεζα, περιθωρίου.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημείωση 33).

26. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση

Το μέρος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και την 31^η Δεκεμβρίου 2021, που είναι πληρωτέο στην επόμενη χρήση έχει ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δάνεια	55.305	56.694	39.791	51.880
Ρυθμισμένες υποχρεώσεις	16.492	17.485	15.238	17.485
Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων	71.957	73.570	64.999	62.717
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	9.669	11.343	8.970	10.255
Σύνολο	153.423	159.092	128.998	142.337

Αποτελέσματα

27. Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά σε πωλήσεις εμπορευμάτων και προϊόντων καθώς και σε παροχή υπηρεσιών και αναλύεται κατά κατηγορία ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Πωλήσεις εμπορευμάτων - προϊόντων	4.150.826	3.693.561	3.433.612	3.066.983
Πωλήσεις υπηρεσιών	324.220	291.755	280.258	252.038
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και ακινήτου υλικού	460	258	254	68
Σύνολο	4.475.506	3.985.574	3.714.124	3.319.089

28. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Οι παροχές προς το προσωπικό του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα	489.667	450.356	421.733	387.041
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	109.408	99.487	95.552	86.522
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	18.320	11.186	16.093	9.792
Αποζημιώσεις αποχώρησης	348	1.100	-	671
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους (Σημ. 22)	5.012	4.584	4.525	4.123
Σύνολο	622.755	566.713	537.903	488.149
Μείον ποσά που εμφανίζονται στο χρηματοοικονομικό κόστος (Σημ. 22)	(358)	(307)	(326)	(279)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού που κατανεμήθηκαν στις λειτουργίες	622.397	566.406	537.577	487.870

Ο αριθμός του, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε για τον Όμιλο σε 34.419 εργαζομένους (31^η Δεκεμβρίου 2021: 31.736 εργαζομένους) και για την Εταιρεία σε 29.814 εργαζομένους (31^η Δεκεμβρίου 2021: 27.462 εργαζομένους).

29. Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων

Οι αποσβέσεις των περιουσιακών στοιχείων, που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αποσβέσεις ιδιόκτητων παγίων (Σημ. 6)	42.256	37.884	34.073	30.919
Αποσβέσεις μισθωμένων παγίων (Σημ. 9)	85.051	83.653	74.873	71.570
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 8)	75	71	-	-
Αποσβέσεις άυλων παγίων (Σημ. 7)	2.476	2.245	2.201	2.005
Σύνολο αποσβέσεων	129.858	123.853	111.147	104.494

30. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων

Οι δαπάνες κατ' είδος των χρήσεων 2022 και 2021 καθώς και η κατανομή αυτών στις επιμέρους λειτουργίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αναλώσεις αποθεμάτων	3.292.113	2.907.426	2.708.950	2.396.522
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (Σημ. 28)	622.397	566.406	537.577	487.870
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	48.831	46.428	40.823	39.736
Παροχές τρίτων	168.622	109.378	145.753	92.082
Φόροι – Τέλη	10.716	10.237	9.512	9.194
Διάφορα έξοδα	63.586	55.829	52.936	46.813
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	601	2.670	601	2.670
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 29)	129.858	123.853	111.147	104.494
Σύνολο εξόδων	4.336.724	3.822.227	3.607.299	3.179.381

Τα ανωτέρω συνολικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας επιμερίσθηκαν στις βασικές τους λειτουργίες, ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κόστος πωλήσεων	3.313.271	2.926.718	2.730.109	2.415.951
Έξοδα διαθέσεως	820.637	711.370	729.038	628.383
Έξοδα διοικήσεως	202.816	184.139	148.152	135.047
Σύνολο εξόδων	4.336.724	3.822.227	3.607.299	3.179.381

31. Άλλα έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	9.973	9.000	10.160	8.822
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων	-	-	5.460	5.580
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	4.436	3.267	4.280	3.184
Κέρδη από πώληση παγίων	88	293	82	275
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	85	86	-	-
Έκτακτα κέρδη	1.825	838	-	-
Κέρδη πώλησης συμμετοχών και χρεογράφων	58	-	-	-
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	-	32	-	-
Λοιπά έσοδα	889	232	86	28
Σύνολο	17.354	13.748	20.068	17.889

Στα έκτακτα κέρδη του Ομίλου περιλαμβάνεται ποσό € 1.825 που αφορά σε έσοδα από την πρόωρη λύση συμβάσεων μισθώσεων.

32. Άλλα έξοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	6.044	5.021	5.905	4.943
Ζημίες από πώληση παγίων	139	-	-	-
Ζημίες από καταστροφή διαγραφή παγίων	40	499	39	499
Απομειώσεις	-	10.000	-	10.000
Λοιπές έκτακτες ζημίες	3.336	2.716	-	-
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2	125	-	-
Σύνολο	9.561	18.361	5.944	15.442

33. Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)

Το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως του Ομίλου και της Εταιρείας αποτελείται από:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Πιστωτικοί τόκοι έσοδα	622	715	586	659
<i>Μείον χρεωστικοί τόκοι έξοδα:</i>				
Τόκοι & έξοδα συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων	(2.265)	(2.176)	(2.155)	(2.111)
Τόκοι & έξοδα συμβάσεων λειτουργικών μισθώσεων	(23.562)	(24.224)	(21.197)	(21.253)
Τόκοι & έξοδα μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανείων	(20.200)	(15.129)	(17.607)	(13.818)
Προμήθειες και λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτήσεις έξοδα	(19.675)	(17.719)	(17.474)	(15.658)
Τόκοι από υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	(358)	(307)	(326)	(279)
Τόκοι από εφαρμογή του αποτελεσματικού επιτοκίου	(2.626)	(7.322)	(2.626)	(7.322)
	(68.686)	(66.877)	(61.385)	(60.441)
Σύνολο	(68.064)	(66.162)	(60.799)	(59.782)

34. Φόρος εισοδήματος (τρέχων & αναβαλλόμενος)

Ο φόρος εισοδήματος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Τρέχων φόρος εισοδήματος	15.336	7.220	9.783	2.441
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	988	-	988
Αναβαλλόμενος φόρος (έσοδο)/έξοδο	5.003	23.283	5.047	23.443
Σύνολο φόρου εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων (έσοδο)/έξοδο	20.339	31.491	14.830	26.872

Με το άρθρο 120 του Ν. 4799/2021 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις», μειώθηκε κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες (από 24% σε 22%), ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και εφεξής.

Με το άρθρο 119 του ίδιου νόμου, μειώθηκε σε ογδόντα τοις εκατό (80%) από εκατό τοις εκατό (100%) το ποσοστό προκαταβολής φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. Τα ανωτέρω ισχύουν για την προκαταβολή φόρου που βεβαιώνεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2021 και επόμενων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από τις παρακάτω προσωρινές διαφορές:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	3.465	619	3.519	2.569
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.332	4.542	1.246	2.846
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	(618)	(152)	(542)	(115)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	30	-	-
Απομείωση συμμετοχών	-	36	-	36
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	824	(757)	824	(757)
Μεταφερόμενες ζημιές προς συμψηφισμό	-	18.965	-	18.864
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων (έσοδο)/έξοδο	5.003	23.283	5.047	23.443

Ο φόρος επί των κερδών διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό συντελεστή φόρου, επί των κερδών της. Η διαφορά αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη προ φόρων	78.511	92.572	60.150	82.373
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί	17.551	20.860	13.233	18.122
Αύξηση/μείωση προερχόμενη από:				
Έξοδα μη εκπεστέα	939	1.756	809	624
Φόροι περιουσίας	2.184	2.004	2.184	2.004
Έσοδα απαλλασσόμενα φόρου	-	(946)	(1.527)	(1.228)
Μόνιμες διαφορές	(335)	2.787	131	2.787
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	988	-	988
Ζημιές για συμψηφισμό	-	225	-	-
Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	-	3.817	-	3.575
Φόρος εισοδήματος	20.339	31.491	14.830	26.872

Η κίνηση των λογαριασμών των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατά την διάρκεια της χρήσεως, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συμψηφισμοί, έχει ως εξής:

Ο Όμιλος

	Υπόλοιπο 1.1.2022	Αναγνώριση στην		Υπόλοιπο 31.12.2022
		κατάσταση αποτελεσμάτων	καθαρή θέση	
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις				
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	7.866	618	162	8.646
Απομείωση συμμετοχών	396	-	-	396
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.161	-	(7)	1.154
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	336	-	-	336
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις				
ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	5.614	(824)	-	4.790
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	16.413	(1.332)	-	15.081
	31.786	(1.538)	155	30.403
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις				
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	(9.404)	(3.465)	-	(12.869)
Παράγωγα αντιστάθμισης	-	-	(9.222)	(9.222)
	(9.404)	(3.465)	(9.222)	(22.091)
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	22.382	(5.003)	(9.067)	8.312
	Υπόλοιπο 1.1.2021	Αναγνώριση στην		Υπόλοιπο 31.12.2021
		Κατάσταση αποτελεσμάτων	καθαρή θέση	
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις				
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	7.370	152	344	7.866
Απομείωση συμμετοχών	432	(36)	-	396
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.101	-	60	1.161
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	366	(30)	-	336
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις				
ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	4.857	757	-	5.614
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.955	(4.542)	-	16.413
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	18.965	(18.965)	-	-
	54.046	(22.664)	404	31.786
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις				
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	(8.785)	(619)	-	(9.404)
	(8.785)	(619)	-	(9.404)
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	45.261	(23.283)	404	22.382

Η Εταιρεία

	Υπόλοιπο 1.1.2022	Απορρόφηση επιχείρησης	Αναγνώριση στην		Υπόλοιπο 31.12.2022
			κατάσταση αποτελεσμάτων	καθαρή θέση	
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις					
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	7.174	-	542	177	7.893
Απομείωση συμμετοχών	396	-	-	-	396
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	952	-	-	(22)	930
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	175	-	-	-	175
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	5.614	-	(824)	-	4.790
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	16.131	-	(1.246)	-	14.885
	30.442	-	(1.528)	155	29.069
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις					
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	(8.109)	-	(3.519)	-	(11.628)
Παράγωγα αντιστάθμισης	-	-	-	(8.326)	(8.326)
	(8.109)	-	(3.519)	(8.326)	(19.954)
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	22.333	-	(5.047)	(8.171)	9.115

	Υπόλοιπο 1.1.2021	Απορρόφηση επιχείρησης	Αναγνώριση στην		Υπόλοιπο 31.12.2021
			Κατάσταση αποτελεσμάτων	καθαρή θέση	
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις					
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	6.696	-	115	363	7.174
Απομείωση συμμετοχών	432	-	(36)	-	396
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	898	-	-	54	952
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	175	-	-	175
Δεδουλευμένες οικονομικές υποχρεώσεις ΔΠΧΠ 9 (effective interest rate)	4.857	-	757	-	5.614
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	18.977	-	(2.846)	-	16.131
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	16.715	2.149	(18.864)	-	-
	48.575	2.324	(20.874)	417	30.442
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις					
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	(5.577)	37	(2.569)	-	(8.109)
	(5.577)	37	(2.569)	-	(8.109)
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	42.998	2.361	(23.443)	417	22.333

Σύμφωνα με τον φορολογικό νόμο ορισμένα εισοδήματα δεν φορολογούνται κατά το χρόνο της απόκτησής τους, αλλά κατά το χρόνο διανομής τους στους μετόχους. Η λογιστική αρχή του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση για τα εισοδήματα αυτά κατά το χρόνο διανομής τους, ανεξάρτητα από το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται, όταν υπάρχει ισχύον νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις της 31.12.2021, ποσού € 433 στον Ισολογισμό του Ομίλου αφορά σε αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θυγατρικής που δραστηριοποιείται σε διαφορετική φορολογική αρχή.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές αναγνωρίζονται κατά την έκταση που η πραγματοποίηση φορολογικών μελλοντικών κερδών είναι πιθανή.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα φορολογικό νόμο οι συντελεστές με τους οποίους φορολογείται το εισόδημα των Ανωνύμων Εταιρειών, έχει διαμορφωθεί σε 22% από τη χρήση 2021. Ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολόγισε την

αναβαλλόμενη φορολογία με βάση τους αντίστοιχους συντελεστές που προβλέπεται να ισχύουν κατά το χρόνο τακτοποίησής της.

Με το άρθρο 48 του Ν.4172/2013, τα ενδοομιλικά μερίσματα που καταβάλλονται τόσο από ημεδαπές όσο και από αλλοδαπές εταιρείες που είναι φορολογικοί κάτοικοι κράτους μέλους της ΕΕ και ανήκουν στον ίδιο Όμιλο απαλλάσσονται τόσο από τον φόρο εισοδήματος όσο και από την παρακράτηση, εφόσον ο λήπτης του μερίσματος κατέχει ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 10% στο μετοχικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου που διανέμει και το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται επί τουλάχιστον 2 έτη. Τα ανωτέρω ισχύουν από 1.1.2014.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, οι φορολογικές αρχές μπορεί να μην αποδεχθούν συγκεκριμένες δαπάνες ως εκπυπτόμενες για τις χρήσεις αυτές και να προκύψει πρόσθετος φόρος εισοδήματος.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας καθώς και των κατωτέρω θυγατρικών της που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ελεγχθεί ή περαιωθεί ή παραγραφεί έως και τη χρήση 2013. Στη συνέχεια παρατίθεται πίνακας με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των περιλαμβανομένων στην ενοποίηση εταιρειών.

Επωνυμία	Έλεγχος ή περαίωση ή παραγραφή μέχρι και χρήση	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ	2018	2019-2022
I & Σ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ	2017	-
THE MART ΑΕ (παλαιά ΙΝΩ ΑΕ)	2017	2018-2022
ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ	2016	2017-2022
ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ ΑΕ (απορροφηθείσα από ΕΥΣ ΑΕ)	2015	2016-2018
ΜΑΡΚΕΤΑ ΑΕ (απορροφηθείσα από ΕΥΣ ΑΕ)	2015	2016-2018
ΚΡΟΝΟΣ - Ν. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΑΕΒΕ (απορροφηθείσα από ΕΥΣ ΑΕ)	2015	2016-2021
ΖΕΥΞΗ ΑΕ	2015	2016-2020
GUEDO HOLDINGS LTD (Κύπρος)	2008	2009-2022
ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ (Κύπρος)	2016	2017-2022

Για τις θυγατρικές εταιρείες THE MART ΑΕ και ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΑΕ βρίσκεται σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2018-2020 και 2018-2019, αντίστοιχα

Κατά την εκτίμηση της Διοίκησης οι τυχόν πρόσθετοι φόροι που ενδεχομένως καταλογιστούν σε βάρος της Εταιρείας και του Ομίλου δεν θα επηρεάσουν ουσιαστικά την χρηματοοικονομική τους θέση.

Με το άρθρο 82 §5 του ν. 2238/94, αρχής γενομένης από τη χρήση 2011, και στη συνέχεια με το άρθρο 65 Α του Ν.4174/2013, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται στην έκδοση Εκθέσεως Φορολογικής Συμμόρφωσης ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Η εν λόγω Έκθεση υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρεία, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2013-2021 η Εταιρεία και οι περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση θυγατρικές έλαβαν τη σχετική Έκθεση, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθηκαν. Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/3.8.2016 για τις χρήσεις από 1.1.2016, η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης καθίσταται προαιρετική. Για τη χρήση 2022 η Εταιρεία και οι περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση θυγατρικές επέλεξαν τον ανωτέρω φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, ο οποίος είναι σε εξέλιξη και από

τη σχετική Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, που προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων 2022, εκτιμάται πως δεν θα προκύψουν ουσιώδεις φορολογικές επιβαρύνσεις.

35. Καθαρά κέρδη ανά μετοχή

Βασικά: Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση των καθαρών μετά από φόρους κερδών με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών της Εταιρείας στην διάρκεια της χρήσεως, εξαιρουμένων των τυχόν ιδίων κοινών μετοχών που αγοράζονται από αυτή (ίδιες μετοχές).

Προσαρμοσμένα: Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφιστάμενων κοινών μετοχών της Εταιρείας κατά τη διάρκεια της χρήσεως για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές.

Η Εταιρεία δεν έχει τέτοιες κατηγορίες δυνητικών τίτλων με συνέπεια τα βασικά και τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή να είναι ίδια.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη μετά τον φόρο εισοδήματος (αναλογούνται στους μετόχους της μητρικής)	48.778	53.923	45.320	55.501
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών (τεμάχια)	24.000	24.000	24.000	24.000
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή βασικά και προσαρμοσμένα σε ευρώ	<u>2,0324</u>	<u>2,2468</u>	<u>1,8883</u>	<u>2,3125</u>

Πρόσθετες πληροφορίες

36. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Εταιρεία και ο Όμιλος, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους, διενεργούν συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτές μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και δε διαφέρουν ουσιαστικά από τους συνήθεις εφαρμοζόμενους όρους στα πλαίσια της φυσιολογικής εκτέλεσης των εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου με μη συνδεδεμένα μέρη.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου κατά τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2022, καθώς και τα υπόλοιπα κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και 2021 με συνδεδεμένα, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, μέρη αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
i. Πωλήσεις & λοιπά έσοδα σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.896	2.871	20.655	16.840
ii. Αγορές από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	123.447	100.641	118.886	96.380
iii. Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	13.807	19.111	64.133	48.982
iv. Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	37.863	38.183	40.797	41.453
v. Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	1.847	1.904	166	190
vi. Απαιτήσεις από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	-	-	-	-
vii. Υποχρεώσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	132	119	132	119

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη (και τις οικογένειες τους) της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δεν υφίστανται άλλες αμοιβές ή αναληφθείσες δεσμεύσεις για παροχές εξόδου από την υπηρεσία προς διατελούντα ή αποχωρήσαντα όργανα διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την κλειόμενη χρήση.

Δεν έχουν χορηγηθεί, προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοίκησης (μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων και τις οικογένειες τους) για υποθέσεις της Εταιρείας και του Ομίλου και δεν δόθηκαν δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν για λογαριασμό τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής δεν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένο ισολογισμό άλλου ομίλου.

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

(α) Εκκρεμείς δίκες και διεκδικήσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και διαδικασίες στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση, καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι του Ομίλου και της Εταιρείας, βεβαιώνουν ότι δεν υφίστανται εκκρεμείς αγωγές τρίτων με αίτημα την καταβολή χρηματικών ποσών που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας, πέραν αυτών για τις οποίες έχουν σχηματισθεί επαρκείς προβλέψεις (Σημείωση 23).

(β) Δεσμεύσεις:

Εγγυητικές Επιστολές και Λοιπές Εγγυήσεις: Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία και ο Όμιλος είχαν χορηγήσει σε τρίτους εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις, για εξασφάλιση υποχρεώσεων, ποσού € 8.074 και € 8.310 αντίστοιχα (31^η Δεκεμβρίου 2021: η Εταιρεία και ο Όμιλος ποσό € 7.820 και € 10.620 αντίστοιχα).

Οι μετοχές της θυγατρικής εταιρείας “SKLAVENITIS CYPRUS LTD” (100%) έχουν ενεχυριασθεί για εξασφάλιση ληφθέντων τραπεζικών δανείων.

Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη: Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 επί των ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθήκης και υποθήκες ποσού € 564.651 και € 675.251 αντίστοιχα για εξασφάλιση ομολογιακών και λοιπών δανείων. Ομοίως κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 επί των ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθήκης και υποθήκες ποσού € 685.651 και € 695.351 αντίστοιχα για εξασφάλιση δανείων και λοιπών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και Ελληνικό Δημόσιο.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις: Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν υπογράψει συμβάσεις μακροπροθέσμων λειτουργικών μισθώσεων ακινήτων για στέγαση των καταστημάτων τους καθώς και για λοιπές λειτουργικές ανάγκες των δραστηριοτήτων τους. Με την εφαρμογή του νέου ΔΠΧΠ 16 οι συμβάσεις αυτές αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις: Η Εταιρεία για καλή εκτέλεση όρων συμβάσεων με “Franchisees” και λοιπών απαιτήσεων έναντι τρίτων έχει λάβει, κατά την 31.12.2022 εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις συνολικής αξίας € 13.524 (31.12.2021: € 14.248).

(γ) Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις:

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, οι φορολογικές αρχές μπορεί να μην αποδεχθούν συγκεκριμένες δαπάνες ως εκπιπτόμενες για τις χρήσεις αυτές και να προκύψει πρόσθετος φόρος εισοδήματος.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών της που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ελεγχθεί ή περαιωθεί ή παραγραφεί έως και τη χρήση 2016 (οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των περιλαμβανομένων στην ενοποίηση εταιρειών παρατίθενται στη Σημείωση 34).

Κατά την εκτίμηση της Διοίκησης οι τυχόν πρόσθετοι φόροι που ενδεχομένως καταλογιστούν σε βάρος της Εταιρείας και του Ομίλου δεν θα επηρεάσουν ουσιαστικά την χρηματοοικονομική τους θέση.

Με το άρθρο 82 §5 του ν. 2238/94, αρχής γενομένης από τη χρήση 2011, και στη συνέχεια με το άρθρο 65 Α του ν.4174/2013, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται στην έκδοση Εκθέσεως Φορολογικής Συμμόρφωσης ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Η εν λόγω Έκθεση υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρεία, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Με το άρθρο 56 του ν. 4410/3.8.2016 για τις χρήσεις από 1.1.2016, η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης καθίσταται προαιρετική.

Για τις χρήσεις 2013-2021 η Εταιρεία και οι περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση θυγατρικές έλαβαν τη σχετική Έκθεση, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθηκαν.

Για τη χρήση 2022 η Εταιρεία και οι περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση θυγατρικές επέλεξαν τον ανωτέρω φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, ο οποίος είναι σε εξέλιξη και από τη σχετική Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, που προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων 2022, εκτιμάται πως δεν θα προκύψουν ουσιώδεις φορολογικές επιβαρύνσεις.

38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Στο πρώτο τρίμηνο 2023, η Εταιρεία προέβη στην απόκτηση τεσσάρων καταστημάτων στην περιοχή της ανατολικής Αττικής από την εταιρεία λιανικού εμπορίου ΓΕΓΟΣ SUPER MARKET ΑΕ, τα οποία ενσωματώθηκαν στο δίκτυο της Εταιρείας.

Επίσης, στα μέσα του δευτέρου τριμήνου 2023, η Εταιρεία προέβη στην εξαγορά του συνόλου των μεριδίων της εταιρείας λιανικού εμπορίου ΣΑΝΙΔΑΣ - ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΚΕ, η οποία δραστηριοποιείται στην περιοχή της Θεσσαλίας με οκτώ καταστήματα.

Δεν υπάρχουν λοιπά μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία και τον Όμιλο και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ).

Περιστέρι, 29 Αυγούστου 2023

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΜΑΡΙΑ Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΟΥ
ΑΔΤ ΑΝ591640

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ
ΑΔΤ ΑΒ316300

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΟΥ
ΑΔΤ ΑΒ541793

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΝΙΚΑΣ
ΑΔΤ ΑΕ144743

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Σ. ΔΡΙΚΟΣ
ΑΔΤ ΑΡ109135 ΑΑ ΟΕΕ Α' Τάξης 0068060

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Οι ανωτέρω Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (σελίδες 5 έως 70) είναι αυτές που αναφέρονται στην Έκθεση Ελέγχου μας με ημερομηνία 30 Αυγούστου 2023.

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.

Μέλος Δικτύου Crowe Global

Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα

Αρ. Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 125 - Α.Μ. ΕΛΤΕ 20

Αθήνα, 30 Αυγούστου 2023

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Άγγελος Κ. Διονυσόπουλος

Αρ. Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 39101- Αρ. Μ. ΕΛΤΕ 2352